

DRAUGAS

PERIODICALS
September 6,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 6, 2001

*****MIXED ADC 606
S74 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09/05/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 173
Kaina 50 c.

Atsistatydino Liberalų sąjungos vadovas Rolandas Paksas

Anykščiai, rugsėjo 5 d. (BNS) — Rolandas Paksas atsistatydino iš Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) pirmininko posto.

Sprendimą jis priėmė trečiadienį Anykščiuose surengtame LLS valdybos posėdyje. Kartu su pirmininku atsistatydino ir visa partijos valdyba.

„Esu priverstas palikti partijos pirmininko postą, nes to norėjo dauguma tarybos narių“, sakė R. Paksas.

Daugiau kaip du trečdaliai (75) iš 114 Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) tarybos narių pasirašė kreipimąsi, kuriame pasiūlė atsistatydinti partijos pirmininkui ir valdybai, o naują partijos vadovybę rinkti neeiliniame kongrese.

„Šiandieninė partijos vadovybė bei valdymo krizė kelia pagrįstą visuomenės bei sąjungos narių susirūpinimą. Ilgai trunkantis bandymas spręsti vidaus valdymo problemas ir pirm-

hybė asmeniniams, o ne valstybės bei sąjungos interesams, yra netoleruotini“, teigiama pareiškime, kurio tekstas skelbiamas LLS Internet'o svetainėje.

BNS žiniomis, pareiškimą pasirašė dauguma didžiųjų miestų skyrių pirmininkų.

Kai kurie LLS valdybos nariai mano, jog partijos pirmininkas turėjo atsistatydinti iš savo posto, prisiimdamas kaltę dėl išsirusios valdanciosios Naujosios politikos koalicijos ir liberalų virtimo iš valdžios į opozicinę partiją.

Liberalai Seime turi 33 narius ir sudaro antrą pagal dydį Seimo frakciją.

Iki spalį rengiamo neeilinio LLS kongreso liberalams vadovauti laikinai paskirtas partijos vicepirmininkas Eugenijus Gentvilas, kuris iki 1999 m. buvo LLS vadovu. 1999 m. gruodį šiame poste E. Gentvilą pakeitė R. Paksas.

Vilniaus meras „Lietuvos aidui“ siūlo iškelti baudžiamąją bylą

Vilnius, rugsėjo 4 d. (BNS) — Vilniaus meras Artūras Zuokas antradienį kreipėsi į Vilniaus miesto apylinkės bei apygardos prokurorus, prašydamas iškelti baudžiamąją bylą dienraščiui „Lietuvos aidas“.

Kaip informavo Vilniaus miesto savivaldybė, bylą pradoma iškelti dėl liepos-rugsėjo mėnesiais išspausdintų straipsnių, kuriais paskleisti žinoma melagingi prasimanymai ir kurie žemina A. Zuoką kaip pilietį ir Vilniaus mero garbę. Anot pranešimo, A. Zuokas ne kartą kreipėsi į dienraštį prašydamas paneigti jo garbę ir orumą žeminančias žinias, tačiau dienraštis to iki šiol nepadarė.

Taip pat meras antradienį kreipėsi į prokuratūrą prašydamas ištirti, kokių pagrindų, pasak jo, UAB „Lukoil Baltija“ apmoka dienraščio „Lietuvos aidas“ leidybos sąskaitas.

„Buvimas valdžioje vien dėl to, kad ten esi, nieko gero neduoda. Liberalai dar ne dieną ir ne dvi galėjo būti Seime, vadovauti komitetams, ministerijoms, o aš galėjau vadovauti vyriausybei, tačiau po truputį Seime būtų priimami socialdemokratiški dalykai“, sakė liberalų vadovas Rolandas Paksas.

Su šeimdirbių atstovais susitikę socialdemokratai pritarė jų išsakytiems priekaitams socialliberalų deleguotam žemės ūkio ministrui Kęstučiui Kristinaičiui. Socialdemokratai tvirtino, kad politinis sprendimas dėl žemės ūkio ministro veiklos jau kitą savaitę. Neatmetama galimybė, kad socialliberalams bus pasiūlyta paieškoti kito kandidato į žemės ūkio ministrus.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS) neįsilies į kuriamą jungtinę dešiniųjų jėgų partiją, tačiau neatmeta galimybės ateityje su ja bendradarbiauti. Sąjungos pirmininkas, Seimo narys Povilas Jakubionis pranešė, kad galutinio sprendimo dėl susijungimo dar nėra, bet partijos vadovai prisijungti prie Tėvynės liaudies partijos vadovė Laimos Andrikienės, kurios dešiniųjų jėgos neketina.

(L.R., Elta)

Kaip teigiama pranešime, tikrovės neatitinka šių metų liepos 19 d. „Lietuvos aidas“ numerio išspausdintas straipsnis „Vilniaus meras jau valdo didelį žemės sklypą šalia Gedimino pilies“, liepos 23 d. numeryje — straipsnis „Vilniaus meras A. Zuokas sparčiai plečia savo valdas Vilniaus senamiestyje“, liepos 24 d. numeryje — straipsnis „Vilniaus meras A. Zuokas žemę Senamiestyje nuomoja slaptai?“ ir kiti.

Tuo tarpu dienraščio „Lietuvos aidas“ vyriausiasis redaktorius ir savininkas Algirdas Pilvelis tvirtina, kad visi šiame laikraštyje išspausdinti straipsniai, susiję su Vilniaus meru Artūru Zuoku, „paremti originaliais dokumentais, kurie gauti iš įvairių institucijų bei iš Vilniaus miesto savivaldybės“.

A. Pilvelis tvirtino net neketinąs šių straipsnių paneigti. „Kaip juos galima paneigti, jei išias medžiagas yra įsigilinta, yra diktofoniniai įrašai, yra aukšti pareigūnai, kurie tuos dokumentus pateikė“, klausė jis.

Buvęs Seimo pirmininko Artūro Paulausko sekretoriato vadovė Rasa Razgaitienė trečiadienį pradėjo darbą Vilniaus savivaldybėje. Ji bus politinio pasitikėjimo valstybės tarnautoja, atsakinga už mero darbotvarkės planavimą, oficialių susitikimų planavimą ir parengimą. Ji derins mero užsienio vizitus, mero patarėjų darbus, vadovaus Užsienio ryšių skyriaus darbiui. Iki šiol mero padėjėjos pareigas ėjus Eugenija Šalčiūtė tapo Sekretoriato vedėjos pavaduotoja, tačiau ji ir toliau tvarkys mero korespondenciją. Seimo pirmininko sekretoriatui laikinai vadovauja buvusi R. Razgaitienės pavaduotoja Ilona Stulpinienė.

Seimo narys Vytautas Štusauskas „Respublikai“ atskleidė, kas gi iš tikrųjų įvyko prieš 30 metų ir papasakojo apie muštynes bei kalėjimą. Potikas prisipažino tikrai buvęs nuteistas 2 metams ir 1 metus sėdėjęs Leningrade (dabar — Sankt Peterburgas), Nevos prospekte buvusioje kolonijoje.

(R., Elta)

Lietuvos ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas (kairėje) su Lenkijos premjeru Jerzy Buzek aptarė abiejų valstybių tarpvalstybinius santykius per pastaruosius 10 metų.

EPA-Elta-out.

Lietuvos-Lenkijos diplomatinio santykių atkūrimui — 10 metų

Prezidentai ragina ieškoti dvišalių problemų sprendimo

Varšuva, rugsėjo 5 d. (BNS) — Diplomatinio santykių atkūrimo dešimtmečio paminėjimo proga Varšuvoje susitikę Lietuvos ir Lenkijos prezidentai Valdas Adamkus ir Aleksander Kwasniewski tvirtino, kad Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimas gali būti pavyzdžiu visam pasauliui, kaip reikia kurti kaimyninius santykius.

A. Kwasniewski sakė, kad Lenkija dės visas pastangas, kad Lietuva kitais metais gautų kvietimą tapti NATO nare. „Nors dešimt metų, lyginant su mūsų bendros istorijos šimtmečiais, yra labai nedidelis laikas tarpas, tačiau mes per tą laiką sugebėjome abiejose valstybėse sukurti labai tvirtus demokratijos pamatus, sukurti strategines partnerystės principus“, pabrėžė jis.

Abu prezidentai užtikrino, kad bus išspręstos problemos, kurios iki šiol nesurado atsako ir kaip pavyzdį paminėjo varčių ir pavardžių rašymo gimtąja kalba klausimą, taip pat žadėjo spartinti greitkelio „Via Baltica“ Lenkijoje tiesimą, daugiau dėmesio skirti Lietuvos lenkų ir Lenkijos lietuvių švietimo problemoms.

Lietuvos premjeras giria puikius santykius su Lenkija

Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas teigia, kad vienas iš didžiausių nepriklausomos

Lietuvos, Lenkijos ir Europos Sąjungos (ES) bendradarbiavimo forumas „Integra“ tęsia paramos nukentėjusiems nuo potvynio Lenkijos žmonėms renginį „Pagalbos ranka“. Į paramos prašymą atsiliepė keliasdešimt Lietuvos žmonių, firmų, organizacijų, kurie į specialią sąskaitą pervėdė apie 2,700 litų. Iki rugsėjo 30 d. surinkti pinigai bus perduoti labiausiai nuo potvynio nukentėjusiems Lenkijos gyventojams, kuriuos nurodys Lenkijos labdaros organizacijos „Caritas“ ir „Raudonasis kryžius“. Lietuvos vyriausybė nukentėjusiai nuo potvynio Lenkijai skyrė 200,000 litų.

(BNS)

strateginiais partneriais“, kalbėjo jis per Lietuvos ir Lenkijos diplomatinio santykių atnaujinimo 10-mečio minėjimą.

„Tai, kad Lietuva ir Lenkija pagaliam pasisuko veidu viena į kitą, byloja apie mūsų šalių politinę ir demokratine brandą šiolaikiniame Europoje. Šiandien turime tvirtą pagrindą džiaugtis, nes Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimas seniai peržengė įprastinių dvišalių santykių rėmus. Tai užtikrino abiem šalims deramą vietą kolektyviniu saugumu pagrįstoje demokratinių valstybių bendruomenėje“, sakė A. Brazauskas.

Jis taip pat pažymėjo, kad Lenkija visuomet buvo ir yra natūrali Lietuvos sąjungininkė kelyje į jungtinę Europą. A. Brazauskas teigė, kad Lietuva nuolat jaučia ir vertina Lenkijos pagalbą siekiant narystės NATO. Premjeras savo kalboje palietė ir ekonominio bendradarbiavimo bruožus, nes, pasak jo, Lenkija palaipeniui tampa viena svarbiausių Lietuvos užsienio prekybos bendrininkių.

Iškilmingas minėjimas, skirtas Lietuvos ir Lenkijos diplomatinio santykių atkūrimui 10-mečiui paminėti, trečiadienį vyko Lenkijos prezidentaroje. Jame sveikinimo kalbas taip pat pasakė abiejų valstybių prezidentai bei Lenkijos ministras pirmininkas Jerzy Buzek.

Lietuvos parlamentas atsisakė Lenkijos prezidento ordino

Varšuva, rugsėjo 5 d. (BNS) — Lietuvos Seimo narys, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pirmininkas Valdemaras Tomaševskis atsisakė Nuopelnų Lenkijos Respublikai ordino Komandoro kryžiaus, kuriuo jį apdovanojo Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski. Parlamentaras tai pareiškė per grupės lenkų ir lietuvių apdovanojimo ceremoniją, į kurią jis atvyko pavėlavęs. Ceremonija vyko Lenkijos prezidento rūmuose. Po ceremonijos Seimo narys pasiūkino atsisakyti apdovanojimo, nes „jo nebūtų suprastę rinkėjai“. Be to, anot V. Tomaševskio, toks ordino teikimas esąs „sovietinis relikvas“, nes jie turėtų būti dalijami tik karo metais.

A. Kwasniewski Nuopelnų Lenkijos Respublikai ordino Komandoro kryžiumi apdovanojo buvusį Lietuvos užsienio reikalų ministrą Povilą Gylį, Lietuvos mokslo akademijos prezidentą Benediktą Juodką, Seimo pirmininko pavaduotoją Česlovą Juršoną, buvusį premjerą, Lietuvos pramoninių konfederacijos pirmininką Bronislovą Lubi, Lietuvos ir Lenkijos ūkio rūmų prezidentą Augustiną Majauską.

Karininko kryžiai išteikti Vilniaus apskrities viršininko pavaduotojui Zbignievui Balcevičiui, Valstybinės paminklų apsaugos komisijos pirmininko pavaduotojui Gražinai Drėmai, URM generaliniam inspektoriui, buvusiam Lietuvos ambasadoriui Varšuvoje Daiguii Junevičiui, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktoriui Raimundui Lopatai, Lietuvos radijo direktoriui Kęstučiui Petrauskui.

Riterio kryžiumi buvo apdovanoti Atviros Lietuvos fondo valdybos pirmininkas Egidijus Aleksandravičius ir rez-

sierius Eimuntas Nekrošius.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus už indėlį pletojant abiejų valstybių bendradarbiavimą Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordiną iškėlė Lenkijos Seimo vicepirmininkui Jan Krol, buvusiam Lenkijos Ministrų tarybos pirmininkui Tadeusz Mazowiecki ir buvusiam Lenkijos užsienio reikalų ministrui Krzysztof Skubiszewski.

Austro valios žaidynių Australijoje sidabro medalių lengvaatlečių varžybose trečiadienį Brisbane iškovojo Sydney olimpinis čempionas bei planetos vicečempionas Virgilijus Alekna. Lietuvos disk metikas trečiuoju mėginimu įrankį nusviedė 66.07 m.

Vyriausybės sekretorius Algirdas Šemeta 5 metams paskirtas Statistikos departamento generaliniu direktoriumi. Premjero Algirdo Brazauskos potvarkiu į naujas pareigas buvęs Gedimino Vagnoriaus vyriausybės finansų ministras paskirtas pačiam sutinkant. Buvęs Statistikos departamento vadovas, 66 metų Petras Adlyš iš šių pareigų buvo atleistas rugpjūčio 20 d. premjero potvarkiu, po to, kai liepos pradžioje įsigaliojo Valstybės tarnybos įstatymas. Jis numato, kad vyresni nei 65 metų valstybės tarnautojai turi išeiti į pensiją.

Nacionalinė lošimų ir žaidimų verslo asociacija, vienijanti 14 narių, jau pateikė Seimui dar neveikiantį Azartinį lošimų įstatymą pataisas, kurios turėtų būti svarstomos artėjančioje sesijoje. Lietuvos azartinio lošimų įstatymą neseniai sukritikavo ir Didžiojoje Britanijoje specialistas leidžiamas pagrindinis kazino verslo leidinys „In-ter Gaming“, pavadinęs įstatymą keistu.

(L.R., Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

Centro sąjungos vadovas Kęstutis Glaveckas, grįžęs iš JAV, pareiškė, jog užsitikrino didelės lietuvių išeivijos dalies paramą kelti savo kandidatūrą prezidento rinkimuose. Be to, jis tikisi ir finansinės paramos: „Visi išeiviai, su kuriais susitikau — tiek vyresnės, tiek jaunesnės kartos — sutiko labai draugiškai“.

(R., Elta)

JAV Yale universiteto profesorius, lietuvių poetas Tomas Venclova nusipirko butą Lenkijos istorinėje sostinėje — Krokuvoje. „Kai išeisiu į pensiją, iškursiu tarp Krokuvos ir Vilniaus, nes abiejose miestuose jaučiuosi kaip namuose“, Lenkijos laikraščiai „Gazeta Wyborcza“ sakė jis.

Į Vilnių nuolatiniame gyvenime poetas persikelti nežada. Jis teigė, kad situacija Lietuvoje pasikeitė į gera, tačiau nurodė per didelį lietuvių potraukį folklorui ir kaimui. Šį reiškinį jis vadina „kaimomanija“, nors, pasak jo, Lietuva yra labiau urbanizuota negu Lenkija. Jis, pabrėžė, jog nemėgsta žmonių, linkusių į kraštutinumus. Tarp jų jis nurodė kunigą Alfonsą Svarinską, su kuriuo drauge kovoją prieš komunizmą.

(BNS)

Kartu su prie prezidentūros badaujančiu tėvu Stasiu Andreikėnu trečiadienį badauti pradėjo ir jo sūnus Ramūnas. 17-metis R. Andreikėnas BNS atsiųstame pranešime teigia, kad jo „pareiga būti šalia kenciančio tėvo“. Dar Tauragėje R. Andreikėnas sakė badausias dvi ar tris dienas, o nesulaukęs norimų rezultatų, imsis „kitų“ priemonių. Bankrutavusios imonės „Tauragės tauras“ darbuotojas Stasys Andreikėnas badauti pradėjo rugpjūčio 30 d., kai pasiekė Vilnių pėsčiomis iš Tauragės. Namo jis žada grįžti tik tuomet, kai gaus karantiną raštą, kad jam bus išmokėti uždirbti pinigai.

Už tai, kad po nevykusio norvegų valdymo AB „Vakaru laivų remontas“ išliko, išsikapstė iš sunkių bėdų ir po septynių mėnesių netgi sugebėjo gauti per 4 mln. litų pelno. yra lietuvių, tiksliau bendrovės vairą iš norvegų perėmusio direktoriaus Arnoldo Šileikos ir juo patikėjusių bendrovės darbuotojų nuopelnas. Sutapimas ar dėsningumas, tačiau po norvegų valdymo, kai bendrovės vairą perėmė lietuviai, buvo pasiektas prieš privatizaciją 1998 m. buvęs lygis.

(K., Elta)

Vienas iš Lietuvoje vykstančių tarptautinių pratybų „Amber Hope 2001“ vadovų, Švedijos pulkininkas leitenantas Anders Oltop širdies gydymą išvyko į Švediją. Praėjusios savaitės pabaigoje Švedijos karininkas dėl širdies sutrikimų buvo paguldytas į Vilniaus universiteto ligoninę „Santariškių klinika“. Kaip sakė klinikos generalinis direktorius Antanas Vinkus, 45 metų A. Oltop antradienį buvo išgabentas į Švediją, kur bus pratęstas gydymas. „Nors mūsų sąlygos ir galimybės yra tokios pat, namai gydo geriau“, sakė A. Vinkus. Pasak jo, Švedijos karininkas jokių pretenzijų Lietuvos medikams neturėjo.

(BNS)

Tuskulėnų parko aukų paminklas Vilniuje gali tapti nauju lietuvių ir žydų nesantaisko židiniu. „Taip atsitiks, jei artimesiems bus išdalyti Tuskulėnuose nužudyti partizanų ir rezistentų palaikai, o planuojamame memorialie bus palaidoti tik žydšaudžiai bei kriminaliniai nusikaltėliai. Pastatius jiems memorialą, išvengtų pasaulio žydų bendruomenės pasipiktinimo nepavyktų“, teigė Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė. Šioje vietoje turėtų būti palaidotos 1945-1947 m. Tuskulėnų parko teritorijoje sovietų sušaudyti aukos. Aukų įamžinimas gresia pavirsti skandalu.

(L.R., Elta)

Premjeras, socialdemokratinės koalicijos vadovas Algirdas Brazauskas apie savo apsisprendimą dalyvauti prezidento rinkimuose pareiškė likus vienai dienai iki paskutinio termino kelti kandidatus.

Salmoneliozės protrūkis Lietuvos kariuomenės Kauno inžineriniame batalione kilo dėl kariam pietums patiekto biftekso su kiaušiniu. Tai nustatyta oatlione atlikus epidemiologinį tyrimą. Pasak Sveikatos apsaugos ministerijos pranešimo, buvo pažeista patiekalo ruošimo technologija — kiaušiniai buvo nuplauti, tačiau nedeinfekuoti. 40 Inžinerinio bataliono karių, kurie buvo įtariamai susirgę infekcine liga, jau išleisti iš Kauno infekcinės ligoninės. Dar apie 20 žmonių ketinama išleisti iš ligoninės trečiadienį. Penktadienį tikimasi išleisti visus Inžinerinio bataliono karius. Iš 74 karių, paguldytų į ligoninę praėjusio savaitgalio dienomis, 14-kos tyrimai patvirtino salmoneliozę.

(BNS)

Europos krepšinio čempionate Turkijoje Lietuvos rinktinė pirmadienį aštuntfinalyje Ankaroje 76:94 pralaimėjo Latvijai ir gėdingai pasitraukė iš tolesnių varžybų. Šis pralaimėjimas Sydney olimpiados bronzos medalininkams užtvėrė kelią į 2002 m. pasaulio čempionatą Indiana-polyje (JAV), kuriame žais penkios geriausios Europos komandos. „Nežinau kaip įvertinti. Blogai“, sakė ilgametis Lietuvos rinktinės treneris Vladas Garastas. Jo vertinimu, „su tokiu žaidimu, kurį Turkijoje žaidė rinktinė, nieko negalima laimėti“. „Apie tai kas įvyko, turi pasakyti treneriai. Jie turi išsiaiškinti visas nesėkmių priežastis ne dėl to, kad kam nors duoti per galvą, bet kad nepasikartotų kažkas panašaus ateityje“, įsitikinęs buvęs Lietuvos rinktinės treneris.

Skandalingas Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės pralaimėjimas tapo skaudžiu išbandymu jo rėmėjams — vienas iš pagrindinių komandos rėmėjų uostamiesčio alaus darykla „Švyturys“ veikiausiai keis vaizdo reklamą, kurioje tvirtinama, jog „Švyturys“ — „krepšinio šalies alus“.

KALENDORIUS

Rugsėjo 6 d.: Beata, Faustas, Kantigidas, Kantvilė, Tautėnė, Vaištautas.

Rugsėjo 7 d.: Bartas, Bartė, Gilbertas, Palmyra, Pulcherija, Rėda.

JAV LB VISUOMENINIŲ REIKALŲ TARYBA INFORMUOJA

Vasara — tai atostogų metas, tačiau lietuviams Amerikoje dabar yra pats laikas pasiruošti rudeniniui, kai bus palankiausia proga įtaigoti savo vietovių JAV politikus pasisakyti dėl Lietuvos pakvietimo į NATO. Be to, liepos gale Kongreso nariai visą rugpjūtį mėnesį ir dalį rugsėjo išleis poilsiauti. Daug jų pabuvus savo valstijose, puoselėjant ryšius ir asmeniškai bendraujant su balsuotojais. Tarp jų turėtų reikštis ir lietuviai kartu su vienminčiai sąjungininkais, kurie pritaria NATO plėtrai.

JAV pozicija NATO klausimu

Nuo pavasario, kai buvo išplatinta LB apygardoms ir apylinkėms paskutinė JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos informacija, NATO klausimas gerokai pajudėjęs į gerąją pusę. Balandžio mėnesį Baltijos valstybių priėmimą į NATO stipriai parėmė to laiko įtakingas Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkas senatorius Jesse Helms bei visa eilė kitų aukštųjų JAV pareigūnų. Vėliau Senate atsirado tolimesnį mums palankių atgarsių. Respublikonų Senato vadovas sen. Trent Lott ir Užsienio reikalų komiteto narys, sen. Richard Lugar pritarė NATO plėtimui. Šiuo metu apie trečdalis Senato yra pareiškę savo pritarimą plėtros klausimui, mažiau nei trečdalis priešina, o likusieji dar turi apsispręsti. Juo toliau, juo palankiau Vašingtone turėtų būti traktuojama Lietuvos pakvietimo byla. Prezidentas Bush ir jo artimiausi patarėjai yra vis daugiau nusiteikę įtraukti į NATO plėtimą Baltijos valstybes, ar bent dalį jų, ir tai teigiamai veikia JAV politikus bei užsienio šalių NATO sąjungininkus.

JAV valdžios žinovai mano, kad šį rudenį JAV vyriausybė jau vykdys pirminius sprendimus dėl kandidatų atrankos. Galutiniai sprendimai gali užsidelsti iki būsimo pavasario, kai NATO baigs savo kandidatų įvertinimus pagal jiems pateiktus NATO pasiruošimo veiklos standartus. Manoma, kad, kai bus išvardinti JAV remiami kandidatai, žymiai išryškės opozicija ir išsipleis jau pradėti ginčai dėl NATO plėtros. Į JAV vyriausybę daug įtakos turės Senato užsienio bei ginkluotųjų pajėgų komiteto nariai ir žinomų pavienių senatorių nuotaiškos. Ilgainiui Senatas turės ratifikuoti (su 67 balsų dauguma) visus sprendimus priimti naujus NATO narius. Šiuo metu daugelis Washington, D.C., specialistų mano, kad Baltijos valstybės, ypač Lietuva, turi gerą galimybę 2002 metais patekti į NATO, jeigu laikysis dabartinės užsienio politikos krypties ir išvengs didesnių politinių klaidų.

Paskutiniųjų mėnesių įvykiai

Gegužės mėnesį vyko svarbus suvažiavimas Bratislavoje ir Vilniuje. Bratislavoje susirinkę visų NATO kandidatų vadovai pasisakė už NATO plėtrą 2002 metais. Čekijos prezidentas Vaclav Havel stipriai ragino priimti Lietuvą, Latviją ir Estiją į NATO ir pridūrė, kad būtų moraliskai nepriimtina jas išskirti iš tos sąjungos, nes tai atsiduotų Ribbentropo-Molotovo pakto pakartojimu. Sakė, kad laikas

baigti pataikauti tamsiausioms Rusijos tendencijoms ir kad su Rusija reikia bendradarbiauti kaip su subrendusia valstybe. Rusija turėtų suvokti, kad Baltijos valstybės NATO sudėtyje jai nekeltų jokios grėsmės.

Gegužės mėnesio gale Vilniuje įvyko sėkminga NATO Parlamentinės Asamblėjos sesija, kurioje dalyvavo gausi JAV Kongreso atstovų grupė bei parlamentariai iš visų 19 NATO priklausančių valstybių. Ten buvo nutarta siūlyti Šiaurės Atlanto Tarybai, kad NATO plėtra vyktų 2002 metais ir būtų teikiama lygios galimybės patekti į organizaciją visoms pasirušiusioms kandidatėms, įskaitant ir Baltijos valstybes. NATO Generalinis sekretorius George Robertson pareiškė, kad 2002 metais NATO bus plečiama, tik lieka atrinkti kandidatas.

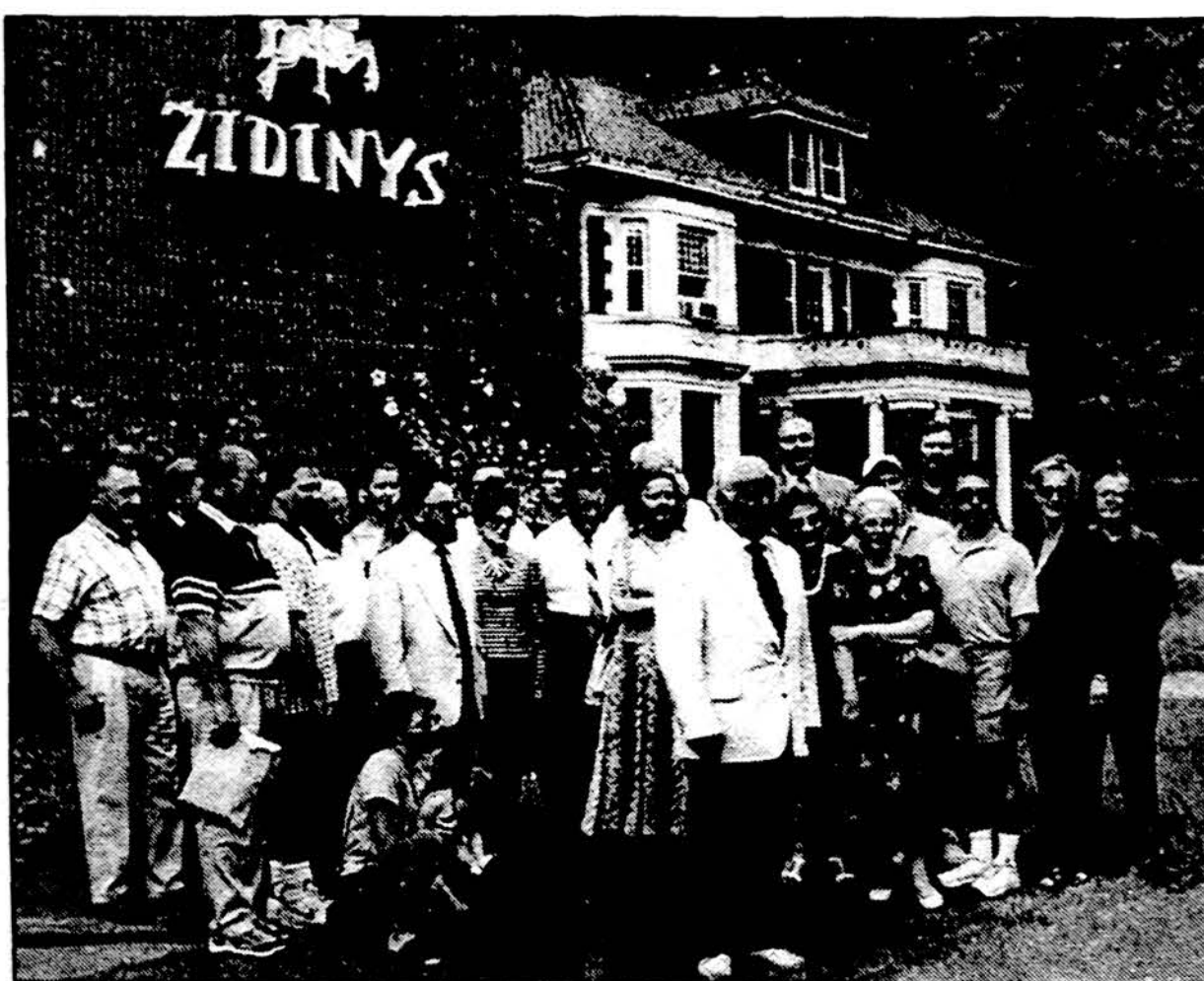
Balandžio mėnesį, vadovaujant Baltic Caucus vadovams, sen. Richard Durbin ir sen. Gordon Smith, 17 senatorių pasirašė laišką, raginantį prezidentą Bush veikti NATO šalis, kad vienbalsiai būtų priimtas sprendimas išplėsti NATO 2002 metais. Prezidentas Bush, birželio mėnesį lankydams Europoje, Briuselyje bei Varšuvoje pareiškė, kad JAV remia NATO plėtrą ir kad 2002 metais turėtų būti kviečiamos visos kandidatės, kurios prilygus NATO pasirušimo standartams. Neturėtų būti kreipiamas dėmesys, kur jos Europoje yra ir kokia buvo jų istorinė praeitis. Prezidentas teigė, kad NATO plėtra ir Rytus neužgaus Rusijos interesus, bet juos puoselės.

Šiuo laikui, JAV Atstovų rūmuose 50 atstovų yra pasirašę atstovo John Shimkus rezoliuciją (HCR 116), remiančią Baltijos valstybių pakvietimą į NATO. Liepos viduryje Senate praėjo sen. Campbell pasiūlyta rezoliucija (SCR 34), kuria buvo pasveikintos Baltijos valstybės už jų nuostabių pasiekimų per 10 nepriklausomybės metų. Senate kol kas dar nėra analogiškos atstovo Shimkaus rezoliucijos.

Ką nuveikė JAV LB?

JAV LB lygyje nuveikta nemažai darbų. Vyko pastovūs pokalbiai su Baltųjų rūmų bei Valstybės departamento pareigūnais, susitikimai su Senato bei Atstovų rūmų patarėjais bei patiais senatoriais. Pavyzdžiui, Lietuvių Bendruomenės suorganizuota Pensilvanijos lietuvių grupė birželio pabaigoje Washington, D.C., lankėsi pas senatorius Santorum ir Specter. New Yorko, Floridos ir Utah lietuviai rašė laiškus į vietos laikraščius atsisakyti į kai kuriuos nepalankius vedamuosius tų valstijų spaudoje. New Yorko apygarda dėjo pastangas prarasti jų valstijos Atstovų rūmuose bei Senate rezoliucijas dėl Lietuvos priėmimo į NATO. Visose apygardose vyko vajai rinkti parašus petijai už NATO plėtrą. Iki liepos galo visoje Amerikoje, JAV LB ir kitos organizacijos surinko per 20,000 parašų. Petijojos vėjus tęsiasi ir bus siekiama surinkti žymiai daugiau parašų. Jie bus įteikti prezidentui Bush, kada jis priims prašymą su juo susitikti. JAV LB, kartu su JBANC, suruošė bendrą interneto pokalbį su JAV NATO komiteto pirmininku Bruce Jackson. Į pokalbį įsijungė 275 dalyviai.

Birželio 30 d., George Wa-

New Yorko lietuvių būrelis protestuoja prie uždaryto Kultūros židinio. Jų rupestis dėl židinio praradimo buvo aprašytas ir „New York Times“ dienraštyje.

shington universitete, Washington, DC, JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, kartu su vietos apylinkė ir Baltimore-Washington Jaunimo sąjungos skyriumi, surengė vienos dienos seminarą aptarti, kaip lietuviškais tikslais vystyti mums palankią visuomeninę veiklą Amerikoje. Renginyje sutraukė apie 35 dalyvius iš rytinio pakraščio, įskaitant Boston, Connecticut, New York, Philadelphia ir Washington. Tarp kalbėtojų buvo JAV LB VRT nariai dr. Elona Vaišnienė, Darius Sužiedėlis ir Arvydas Remėza. Programoje taip pat dalyvavo Asta Banionytė, Arvydas Barzdukas, Lietuvos ambasados patarėjas Renatas Norkus, Jaunimo sąjungos vicepirmininkas ir JAV LB Washington istaigos stažuotojas Marius Petrušonis bei Ina Navazelskis, tuo laikuiėjusi JAV LB Washington istaigos direktorės pareigas. Seminare buvo susilaukta ir ypatingo svečio, Lietuvos Seimo nario bei Vilniaus universiteto politologo dr. Algirdo Gričiaus, kuris su pažindino su tuo laikui vykstantiomis Lietuvos vyriausybės permainomis.

Valstybiname lygyje, liepos mėnesį Washington, DC, lankėsi Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir NATO bei kitus reikalus aptarė su JAV Atstovų rūmų pirmininku Dennis Hastard bei kitais įtakingais Kongreso atstovais ir valdžios pareigūnais. Ambasadorius V. Usackas, nuo pat savo atvykimo kovo pradžioje, ir jo ambasados darbuotojai energingai ir efektingai dirba, puoselėjant Lietuvos pakvietimą į NATO.

Planai ateities veiklai

Rugsėjo viduryje į Washington atvyks prezidentas V. Adamkus. Jo atvykimui jau baigiama ruošti darbotvarkė, kurioje bus įtrauktas ir JAV LB, ALTO ir JBANC bendrai ruošiamas priėmimas JAV Kongrese. Savo ruožtu, užsienio lietuvių organizacijos dalyvauja akcijoje, kad prezidentas Bush susitiktų su prezidentu Adamkumi. Jei iki to laiko bus surinkta užtikrinanti parašų, yra galimybė, kad tai būtų proga įteikti prezidentui Bush petiją su parašais, raginantį Baltijos valstybių priėmimą į NATO.

Šį rudenį svarbu toliau megzti vietovėse kuo tampa mūsų ryšius su JAV senatoriais, nes jie bus vis daugiau JAV vykdomosios valdžios konsultuojami, ką kvesti į NATO 2002 metais. Todėl LB vienetai, lietuviškos organiza-

cijos bei pavieniai asmenys yra kviečiami vykdyti šiuos projektus:

- Organizuoti delegacijų (vienų lietuvių ar kartu su kitų tautinių grupių atstovais) apsilankymus pas senatorius ir, antroje vietoje, pas Kongreso atstovus bei vietovių politikus, jiems įteikiant VRT-bos paruoštus argumentus dėl Baltijos valstybių pakvietimo į NATO. (Informacija išsiuntinėta visoms LB apylinkėms/apygards valdyboms. Pavieniai asmenys, kur nėra LB vienetų, gali kreiptis į LB istaigą Washington, DC, žemiau nurodytu adresu.)

- Tęsti JAV senatoriams laiško rašymo kampaniją. Patartina rašyti asmeniškais laiškus ranka ir nukreipti juos į senatorių vietovių raštines (district offices). Tai turi daugiau įtakos, negu siunčiant juos į Washington istaigą. Dėl adresų, žiūrėkite į „mėlynus lapus“ vietovių telefono knygoje, arba pasiteiraukite bibliotekose. Rašykite taip pat prezidentui Bush ir Kongreso atstovams, bet pirmenybę turėtų būti paveikti Senato nariai.

- Valstijose ir miestuose, kur dar nebuvo prarastos rezoliucijos arba proklamacijos NATO klausimu, siūlome apilankyti/rašyti gubernatoriams, merams, valstijų asamblėjų atstovams ir nariams, kad tokios rezoliucijos būtų prarastos ir paskelbtos.

- Teskite parašų rinkimą NATO petijai ir pristatykite kuo greičiau surinktus parašus į JAV LB Washington istaigą (Lithuanian American Community, Inc., Public Affairs Office, 11250 Roger Bacon Drive, Suite 17C, Reston, VA 20190-5202), ALTO arba JBANC. Iškilus klausimams, istaigos telefonas (703) 397-0950, e-mail lacinc@erols.com

Pakartotinai kreipiamės į šiose valstijose, kuriose nėra veikiančių lietuviškų organizacijų, gyvenančius lietuvius įsijungti į Lietuvos pakvietimo į NATO akciją: Alabama, Arkansas, Delaware, Idaho, Kentucky, Louisiana, Maine, Mississippi, Missouri, Montana, New Hampshire, North Carolina, North Dakota, Oklahoma, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Utah, Vermont, West Virginia ir Wyoming.

Visų Amerikos lietuvių vieninga tarka yra ypatingai reikalinga!

JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos informacija

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

POSĖDŽIAVO „PAGALBA LIETUVAI“ DIREKTORIŲ TARYBA

Orlando, Floridoje, vykusio 88-tojo Lietuvos Vyčių suvažiavimo metu, rugpjūčio 3 d. Grosvenor Resort viešbutyje buvo susirinkusi „Pagalba Lietuvai“ padalinio direktorių taryba. Prieš susirinkimą buvo sukalbėta malda. Posėdžiui vadovavo direktorių tarybos pirmininkas ir Lietuvos Vyčių organizacijos padalinio steigėjas Robert S. Boris. Buvo pranešta apie praėjusių metų veiklą. Per 2000-2001 metus buvo išsiųsta penki 40 pedų ilgio talpintuvai, kurių vertė siekė arti 5 milijonų dolerių. Šiuose talpintuvuose buvo įvairūs vaistai — aspirinas, vitaminai, antibiotikai, vaistai nuo kosulio ir kt. Visi talpintuvai buvo išsiųsti per Catholic Medical Mission Board organizaciją New York. Keturi talpintuvai buvo išsiųsti nemokamai, o penktas talpintuvą persiuntimo išlaidoms padengti reikės arti 2,100 dol. Catholic Medical Mission Board pranešė, kad jie patenkinti darbu su „Pagalba Lietuvai“ ir ypač šio padalinio atstovo dekafo Balio Stankaus tarpininkavimu Lietuvoje. Visi talpintuvai pasiekė Lietuvą geros būklės.

Buvo pranešta, kad kartu su medicinine programa „Pagalba Lietuvai“ finansiškai rėmė sriubos virtuvės, jaunimo programos, hospice centrus ir parapijas, kurioms pagalba yra reikalingiausia. Gauta daug specifinių aukų prašant remti šias vietas.

Kadangi per praėjusius metus talpintuvų siuntos mažėja, ir nežinia, ar ateityje bus gausama daugiau vaistų siuntoms, „Pagalba Lietuvai“ nusprendė remti vieną „Carito“ programą — Gailestingosios Motinos Teresės nakvynės ir globos namus, taip pat remti kardinolo Audrio Juozo Bačkio amatų mokyklos steigimą, rinkdami aukas įrangai.

2000 m. Gailestingosios Motinos Teresės nakvynės ir globos namuose apsilankė daugiau nei 18,000 vietinių žmonių. Kiekvieną naktį nakvojo 50 žmonių ir buvo slaugomi 25-60 asmenų per dieną. Vilniaus arkivyskupija 90 proc. išlaiko šią ir kitas „Carito“ programas. Kitos lėšos 10 proc. gaunamos iš užsienio rėmėjų bei Vilniaus savivaldybės. Kasmet finansavimas mažėja. Būdamas skiriama 35,000, 50,000 JAV dol. metams. Šiais

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00

Tik šeštadienio laida:

JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams suvartus dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
 Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
 Tel. (708) 598-8101
 Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave.
 Chicago, IL 60652
 Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. (708) 598-4055
 Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
 Kalbama lietuviškai
 6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
 Chicago, IL 60638
 Tel. 773-229-9885
 Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
 219 N. Hammes Avenue
 Joliet, IL 60435
 Tel. 815-741-3220

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
 Trūkio, tulžies pūslelės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
 300 Barney Dr., Suite A
 Joliet, IL 60435
 Tel. 815-744-0330;
 lietuviškai 815-744-6230
 www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

paremti.
 2000-2001 m. „Pagalba Lietuvai“ direktorių tarybą sudarė: Lietuvos Vyčių centro vadovas — Robert S. Boris, vadovo asistentė — Regina Juškaitė-Švobienė, valdybos dvasios vadas — prelatas dr. kun. Juozas Anderlonis, L.V. Centro valdybos pirmininkas — Robert A. Martin, Jr., ir nariai: Marytė Abbott, Anthony Alexander, Anne T. Baronas, Len Kapochus, Frank Petrauskas, Michael Shea.

2000-2001 m. „Pagalba Lietuvai“ valdyba buvo direktorių patvirtinta. Ją sudarė: dvasios vadas — kun. J. Walter Stanievič, pirmininkė — Regina Juškaitė-Švobienė, pirmininkas emeritus — Robert S. Boris, vicepirmininkas — Michael Shea, vicepirmininkas teisiniamis reikalais — Saulius Kuprys, sekretorė/įdėtininkė — Theresa Stasiulaitis Shea, korespondencijos sekretorius — William Zager, patikėtinė — Valentina Bulotienė ir Stella Hotra, tvarkdarė — Patricia Zyren.

Regina Juškaitė-Švobienė

LIETUVA, EUROPOS SAJUNGA IR NATO

DR. JUOZAS MEŠKAUSKAS

Pasaulio istorijos įvykiuose ir jų eigoje pastebimi tam tikri ciklai. Buvo periodai, kada buvo organizuojamos kunigaikštijos, monarchijos, imperijos. Kiekviena iš jų paliko tam tikrus pėdsakus. Ispanų imperija davė pradžią tautų ir tautinių valstybių organizavimuisi. Europos tautų ir tautinių valstybių susiformavimui davė pradžią 1648 m. Vestfalijos sutartis, kurioje dalyvavo Romos imperija, Prancūzija, Suomija ir gana savarankiškos vokiečių kunigaikštijos. Nuo tos sutarties pradėjo formotis tautos, kurios tautinės valstybės, kurios apsiriboję ryškios sienomis. Tos sienos kartais buvo nesupratimų ir karų priežastimi. Valstybėse vystėsi tautinė valstybinė ekonomika, kuri buvo nukreipė piliečių ekonominiam gerbūviui, kultūrai, mokslui. Valstybės vystėsi, turėjo, gyventojų skaičių mi didėjo, pykosi, kariavo, jų sienos keitėsi. Tautos ir valstybės išgyveno visokių pasikeitimų. Lietuvių tauta ir valstybė taip pat patyrė ir tragiškų periodų.

Dramatiškais įvykiais tautų ir valstybių gyvenime ypač pasižymėjo dvidešimtis amžius. Pirmasis pasaulinis karas. Europoje atsiranda keletas naujų valstybių. Jų tarpe — ir Lietuva. Po ilgos carinės Rusijos okupacijos atkurtą valstybę. Išryškėja Europos Rytų ir Vakarų skirtumai — ir socialiniai ir ideologiniai. Smurtu ir prievarta suorganizuojami du, Rytų ir Vakarų, Europos tautų ir valstybių blokai su absoliučiai skirtingomis valdymo sistemomis, skirtingomis idėjomis ir skirtingais uždaviniais. Tie du blokai, komunistinis ir nacionalistinis, valdomi diktatorių: Stalino ir Hitlerio. Tai sukėlė Antrąjį pasaulinį karą. Europos Vakarų blokas suiro ir diktatorius žuvo. Rytų Europos blokas išsipleto, diktatorius liko. Lietuva buvo prievarta į tą bloką įjungta.

Gyvenimas eina toliau. Valstybės Europos vakaruose vystosi, tobulėja, tvirtėja, gimsta naujos mintys, naujos idėjos. Vystosi naujas blokas.

Po Pirmojo pasaulinio karo, Rusijos monarchijai sugriuvus, įkurtas Sovietų Rusijos komunistinis valstybių blokas. Po Antrojo pasaulinio karo jis išsipleto. Įjungtos Baltijos valstybės, Lenkija ir dalis Vokietijos. Komunistinė valdymo sistema nežmoniška, žiauri, ir atrodo, stipri bei

nesugriauinama. Tačiau ji netikėtai subyrėjo, ir beveik be aukų. Lietuva iš to Rytų bloko išsiliusavo ir 1990 m. tapo laisva, nepriklausoma valstybe.

Dabar Europoje nebėra tautų ar valstybių blokų. Europa yra dezorganizuota. Dezorganizacija yra plati ir gili. Tačiau tautų ir valstybių vada manoma, kad gyvenimo eiga ir pažanga reikalauja Europos reorganizacijos. Ji bus sunki, komplikuota ir sėkminga.

Europos reorganizavimu susirūpinusi ne tik pati Europa, tuo susirūpinę ir kiti kontinentai: Šiaurės ir Pietų Amerikos, Azija ir Afrika. Vėl kartojasi istoriniai ciklai. Vėl kariai Europos rytų ir Europos vakarų valstybių ar tautų blokai. Bet šitie blokai kuriasi ne smurtu ir prievarta, o laisvu noru. Norint sustiprinti ar sukurti dar ne visiškai suirusį Rytų bloką, vis dar naudojama prievarta ir smurtas. Šioms priemonėms tuo tarpu visas pasaulis dar priešinasi.

Sovietų komunistinei sąjungai subyrėjus, liko Rusija, kurios sienose yra keletas tautų, sudarantių bloką. Tas blokas nėra tvirtas ir turbūt dar keisis. Vakarų Europoje kuriasi valstybių ir tautų blokai, taip vadinamoji Europos Sąjunga.

To Antrojo pasaulinio karo Rytų Europos blokui esant labai stipriam, agresyviu ir žiauriam, gyvenimo eiga ir sąlygos Europos valstybes Vakaruose saugumo ir apsigynimo sumetimais vertė organizuoti. Saugumo ir gynybos tikslais keliolika Vakarų Europos valstybių sudarė bendrą karinę organizaciją NATO. Byrant komunistinei sistemai Balkanuose, NATO atliko ir dar atlieka reikalingus veiksmus ir pareigas.

Dabar Vakarų Europos valstybių tarpe vėl vyksta jungimosi procesas, gimsta Europos Sąjungos nauja jungtis. Kas Europos Sąjungos tolesniam plėtimui davė mintį ir kas ją pradėjo, aš nežinau. Bet iš žiniasklaidos aišku, kad Prancūzijos prezidentu esant Mitterand ir Vokietijos ministru pirmininku — Kohl, jungimosi darbas vyko nuostabiškai, gražiai ir sėkmingai. Jų tarpe dirbo ankstesnis Prancūzijos ministras Jacques Delors. Jis vadovavo organizavimosi darbams. Dalyvaujančių valstybių prezidentai arba ministrai pirmininkai sudarė komisiją ir komisijai pirmininkavo Jac-

ques Delors. Daugumą prieš 6 metus Delors, sulaukęs 75 m. amžiaus, iš tų pareigų pasitraukė. Jam pasitraukus, pirmininku buvo išrinktas Jacques Santer. Jam pirmininkaujant darbas nebėjo taip sklandžiai. Po Santer Europos Sąjungos komisijos pirmininku buvo išrinktas Romano Prodi. Kaip žiniasklaida rodo, tos komisijos darbas, veikla pasidarė nenuosekli. Pastaruoju metu pirmininkai keičiasi dažniau.

Dabar Europos Sąjungoje yra 15 narių. 2000 m. gruodžio mėn. 7-11 d. Niocje vyko suvažiavimas. Tokie suvažiavimai vyksta kas pusmetį. Suvažiavimą Niocje atidaro Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac. Jo kalba buvo entuziastinga. Jis pareiškė, kad suvažiavimas yra istorinis, nes turįs nustatyti Europos Sąjungos (ES) dydį ir narių, t. y. valstybių, sudarantių ES, teises ir pareigas. Sprendžiant problemas, pirmiausia reikėjo nustatyti, kiek kuri valstybė turi balsų. Norint nustatyti balsų skaičių, jėga buvo paimitas domėn valstybės gyventojų skaičius. Pavyzdžiui, Vokietija turi 82 milijonus gyventojų, o Prancūzija — 59 milijonus. Reikia, Vokietija turi turėti daugiau balsų negu Prancūzija. Prancūzija nenorėjo to priimti. Vokietijos vyravimas ES jai nepriimtinas. Prasidėjo kova dėl itakos Europos Sąjungoje. Kova buvo ilga ir chaotiška. Buvo girdimi žodžiai „idiotas“, „idiotizmas“ ir pan. Susirinkimas buvo netolerantiškas. Prezidentas Chirac siūlė išsiskirti ir atsisakyti po 3 ar 4 mėn. vėl susirinkti. Vokietijos ministras pirmininkas Schroeder pasakė, kad jis irgi „pavargęs“ ir siūlė išsiskirti. Gintai vyko toliau, vokiečiai nusileido. Visos didžiosios valstybės pasiėmė balsų po lygiai. Kvota buvo nustatyta ir mažosioms valstybėms, jau ES narėms, ir kandidatėms į ES. Lentelė parodo ES nares, kandidates, ir jų turimus balsus. Nustatant balsų skaičių, kaip matome iš lentelės, buvo laikomasi valstybėje esančio gyventojų skaičiaus (bet ne griežtai). Matyt, turėjo reikšmės kiti motyvai. Lietuvai nustatant balsų skaičių, ją parėmė Vokietija. Prancūzija siūlė blogesnę variantą.

Toliau kilo klausimas, kaip ES bus daromi sprendimai. Visam pasaulyje ir visose organizacijose visi nutarimai ar sprendimai daromi balsų dauguma. Mažosioms valstybėms, turintioms tik po kelis balsus, paaiškėjo, kad jos Europos Sąjungoje nieko nebereikšios, nieko nebegali, kad jos didesnių valstybių yra nu-

stumiamos į šalį. Atsiranda didžiųjų valstybių diktatūra. Prasidėjo kova dėl balsų daugumos darant sprendimus arba nutarimus. Kova vėl buvo ilga. Mažosios valstybės buvo pasirodusios išėiti iš susirinkimo. Po ilgos kovos buvo nutarta, kad visuose sprendimuose ar nutarimuose balsų daugumą sudaro ne 50 proc. dalyvaujančių, bet 74.6 proc. Jei sprendimai ar nutarimai ES daromi pagal gyvenančių skaičių, tuomet balsų daugumą sudaro 62 proc. Korespondentai, dalyvavę tame susirinkime, sako, „neaišku, kaip prie tokio nutarimo priėmimo, neaišku ir kaip sistema bus vykdoma“. Korespondentai mano, kad ir nedaugelis ES piliečių šitą sistemą su-

Nicos susirinkime nebuvo paliesta. Išsiskirstyta gana blogos nuotaikos, o Prancūzijos prezidentas Chirac ir Vokietijos ministras pirmininkas susitarė už mėnesio susitikti tų valstybių reikalų suderinimui. Jie susitiko šių metų pradžioje Stasburge.

Čia paminėti jau praėję dalykai. Ir jie paminėti ne norint, ES organizavimą paneigti ar pažeminti. Jie paminėti norint parodyti, koks ES organizavimas yra svarbus ir komplikotas klausimas ir kaip jis neina taip sklandžiai, kaip norima.

Nutartų problemų vykdymas taip pat susiduria su sunkumais ir sunkumais. 2000 m. kovo mėn.

Bus daugiau

EUROPOS SAJUNGOS VALSTYBIŲ IR KANDIDAČIŲ SARAŠAS

Valstybės	Dabartinis	Mažumas	Gyventojų skaičius (milijonais)
Europos Sąjunga			
Narai			
Vokietija	10	29	82
Prancūzija	10	29	59.2
Italija	10	29	57
Islandija	8	27	264
Čekija	5	13	15.8
Graikija	3	12	10.5
Belgija	5	12	10.2
Portugalija	5	12	10
Sveicarija	4	10	6.9
Austrija	4	10	8.1
Danija	3	7	5.3
Suomenija	3	7	5.2
Airija	3	7	3.7
Luksemburgas	2	4	0.4
ES viso	97	237	593.5
Kandidatai			
Lenkija	8	27	36.7
Rumunija	6	14	22.5
Čekijos Respublika	5	12	10.3
Vengrija	5	12	10.1
Bulgarija	4	10	8.2
Slovakija	3	7	5.4
Lietuva	3	7	3.7
Latvija	3	4	2.4
Slovėnija	3	4	2
Estija	3	4	1.4
Cyprie	2	4	0.8
Malta	2	3	0.4
ES viso	134	345	461.2

„The Economist“, gruodžio 14 d., 2000

DRAUGAS, 2001 m. rugsėjo 6 d., ketvirtadienis 3

Danutė Bindokienė

Nėra dūmų be ugnies

Jokiam filosofui ar išminčiui turbūt dar nepavyko savo išvadomis pralenkti paprastos liaudies išminties, sukurtos ne vieno kurio asmens, bet ištisų bendruomenių, amžių slinkties tobulintos, nusivindtos iki pačios esmingiausios sąvokos, padovanotos mūsų laikams, tarytum brangiausią palikimą. Visos tautos, visos kultūros yra paveldėjusios tuos išminties lobius, juo labiau lietuviai, kurių liaudies posakiai tinka kiekvienai situacijai, kiekvienam atvejui. Ar mes juos įvertiname — tai jau kitas klausimas...

Vienas tokių vaizdžių ir paaiškinimo nereikalaujančių liaudiškų posakių yra apie dūmus, kurie negali atsirasti be ugnies. O tie „dūmai“ šiuo metu labai aiškiai matomi ir žadina mūsų viltį, kad galbūt yra pagrindo tikėti Baltijos valstybių (bent jau Lietuvos) pavietimu į NATO. Vasarai svyrant rudenio, vis dažniau amerikiečių žiniasklaidoje galima užtikti straipsnių bei komentarų apie NATO plėtrą ir būsimas kandidates, nekantariai laukiančias pakvietimo. Tarp tų kandidatų ypač dažnai paminimos Baltijos valstybės, iš kurių, kaip aiškėja, Lietuva labiausiai pasirodusi narystei NATO.

Tai iš dalies mums gerai žinomas, iš dalies ir rūpestis keliantis, nes kiekviename straipsnyje šia tema būtinai primenamas kietas Rusijos nusistatymas NATO plėtrai klausimu. Jeigu Maskva ir per daug neprieštarautų kitų, laukiančių prie NATO durų, priėmimui, dėl Lietuvos gali kilti rimti nesutarimai.

Ar verta dėl to erzinti Kremlių? — klausima „The Economist“ žurnalo naujausiame numeryje (2001.09.-01), ilgu straipsniu nagrinėjant Baltijos valstybių galimybes įsijungti į Europos Sąjungą bei NATO. Išspraus tarp Baltijos jūros ir Rusijos, šios trys nedidelės valstybės agresijos atveju pačios apsiginti neįstengtų. Ar galėtų jas apginti NATO pajėgos? Ar apskritai verta dėl jų įsivelti į atvirą konfliktą su Rusija? Kaip prez. Vladimir Putin pasiūlytų, jeigu 2002 m. Lietuva, Latvija ir Estija tikrai būtų pakviestos į NATO?

Nors tvirtinama, kad Putin NATO plėtrai atsiliepią nėra taip „karingai“ nusiteikęs, kaip kai kurie kiti jo politikai, bet visgi manoma, kad Rusija sustiprintų savo poziciją, permesdama daugiau ginkluotų

pajėgų į Baltijos valstybių regioną, ypač į Karaliaučiaus (Kaliningrado) sritį, galbūt įjungiant net branduolinius ginklus.

Demesio verta straipsnio išvada, kad Rusija tam tikra prasme prisideda prie Baltijos valstybių siekių įsijungti į NATO: iš vienos pusės tvirtindama, kad Kremlius joms nesukelia jokio pavojaus, todėl narystė NATO nėra būtina, o tuo pačiu metu nuolat vienu ar kitu būdu kišdamasis į jų vidaus reikalus, negalintis pamiršti, kad jos neseniai buvusios Sovietų Sąjungos valdžioje, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos priėmimas į NATO yra kažkoks Rusijos interesų pažeidimas. Tas nesaugumo bei pavojaus jausmas Baltijos valstybės ir skatina veržtis po NATO apsaugos skėčiu.

Straipsnyje pripažįstama, kad Baltijos kraštų nenuslopintas noras įsijungti į NATO pareikalauja daug pasiaukojimo, pastangų ir išlaidų. Žinant, kaip sunkiai jų ekonominis vežimas rieda atviros rinkos ir apskritai demokratijos keliu, tai kaip tik parodo, kad tikslas pateisina priemones. Jau ir šiuo metu Baltijos kraštai, nors dar nepakviesti į NATO, atlieka kai kuriuos, ypač žvalgybos, uždavinius — pavyzdžiui, Lietuvos kariuomenės dalys dalyvauja NATO reikalavimams yra labai sėkmingas ir vertas dėmesio.

Nors „The Economist“ žurnalas nepasizymi palankumu Lietuvai, bet šiame straipsnyje („Knocking at the clubhouse door. Special report: The Baltic States“) visos trys Baltijos valstybės pristatomos maždaug gan tiksliai. Patoje straipsnio pabaigoje pažymima, kad nemaža dalis dabartinių — ekonominių ir kitokių — sunkumų būtų lengviau išsprendžiama, kai „Baltijos valstybės bus saugiai įleisdus inkarus demokratiškoje Vakarų sistemoje. Iš esmės jos jau netoli savo tikslo ir, prisimenant skaudų šių tautų istorijos laikotarpį bei nedėkingą geopolitinę padėtį, tai yra kur kas daugiau, negu žmonės galėjo tikėtis prieš dešimt metų“.

dėl dvigubo pajamų apmokėtinimo.

Pradėdamas savo pranešimą, Tautinių mazumų ir išvijos departamento gen. direktorius R. Motuzas paaiškino, kad jo departamentas tikslas yra bandyti formuoti valstybę bei vyriausybę poziciją, dirbant su užsienio lietuviais.

Bus daugiau

LR SEIMO IR LB ATSTOVŲ KOMISIJA

LIŪDA RUGIENIENĖ

Nr.1

Šį pavasarį jau su trečiuoju Seimu Vilniuje susirinko darbiui LR Seimo ir JAV Lietuvos Bendruomenės atstovų komisija, kuri, abipusiai susitarus, buvo įteisinta 1995 m. sausio 26 d. LR Seimo nutarimu. Posėdžiai įvyko birželio 4-8 d., tuoj pat po NATO Parlamente asamblejos pavarasio sesijos. Keletas JAV LB komisijos atstovų suskubo atvykti į asamblėją ir kartu su PLB atstovais joje aktyviai dalyvavo.

Naujai išrinktame Seime buvo paskirti ir komisiją atstovai iš keturių pagrindinių partijų: Vaclovas Karbauskis (socialliberalas), Arminas Lydeka (liberalas), Jurgis Razma (konservatorius) ir Aloyzas Sakalas (socialdemokratas).

JAV LB XVI taryba ir komisiją atstovais išrinko Gediminas Leškis, Vyta Macionas, Dalia Puškorienė, Liūda Rugienienė ir Vytautą Vidugirį. Abi pusės iš savo tarpo išsirinko komisijos pirmininkus, LR Seimas — Vaclovą Karbauskį, o JAV LB — Liūdą Rugienienę.

Birželio 4 d. posėdis pradėtas invokacija, kurią sukalbėjo kun. Antanas Saulaitis, SJ. Sveikinimo žodį tarė Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius, pagirdamas šešerių metų darbą: „Sukaupta gausi informacinė medžiaga, pateikta nemažai pasiūlymų Lietuvos Respublikos Seimui, vyriausybei bei kitoms institucijoms. Tikimasi, kad ir ateinančius ketverius metus komisija tęs jau

pradėtus darbus ir imsis naujų, Lietuvai ir jos išeivijai svarbių darbų. Seimas didžiai vertina komisijos atliekamą misiją bei jos tikslus, ir norėtų patikinti, kad stengsimės užtikrinti kuo geresnes sąlygas šios komisijos veiklai“. Kiti sveikintojai buvo Seimo pirmininko pavaduotojas Gintaras Steponavičius, PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis, JAV LB XVI tarybos prezidento pirmininkė Regina Narušienė.

Komisija, aptarusi savo veiklos pagrindinius klausimus, skubėjo prie pranešimų. Šią dieną buvo numatyta Lietuvos grįžimo ir Tėvynės informacijos centro pirmininko Žilvinio Beliausko bei Tautinių mazumų ir išvijos departamento generalinio direktoriaus Remigijaus Motuzo pranešimai.

Žilvinas Beliauskas priminė, jog grįžimo centras buvo suprojektuotas, kad dirbtų su tiesiogiai grįžtančiais ir Lie-

tuvą, jiems padėtų integruotis, susigaudyti sunkioje situacijoje ir prisidėtų prie išeivijos integracijos ir valstybės gyvenimą. Šis procesas vyksta, tačiau grįžtančiųjų yra mažiau nei buvo tikėtasi. Visgi darbo centrui nestinga.

Jis pamatų virsta Pasaulio lietuvių informacijos centru, nes kasdien kreipiasi lietuviai iš visų pasaulio kraštų — mokslininkai, kultūros veikėjai, turistai, keliautojai. Centras paruošia lietuvių ir anglų kalba elektroninių žinių biuletenį ir jį išsiunčia. Daugiausia naudoja BNS ir Eltos žinias, kai kurias paruošia patys. Žiniomis naudojasi radijo stotys, įvairių leidinių rengėjai. Apie išsiųstą informaciją gauna pozityvių atsiliepimų. BNS leidžia žinias naudoti su sąlyga, kad bus siunčiama tik užsienio prenumeratoriams, o Eltai reikia mokėti. Informacijos centro direktorius dėkingas, kad susilaukė privatyjau, nes buvo

sumažintas informacijos centro finansavimas, vyriausybei vykdančiam taupymo politiką.

Žilvinas Beliauskas įvardino pagrindines grįžtančiųjų problemas: pensijų apmokėtinimo klausimą, bendrai mokesčių dalykus, pajamas, uždirtas užsienyje iki atvykimo į Lietuvą. Jau įsigalioja vis daugiau dvišalių susitarimų dėl

sumazintas informacijos centro finansavimas, vyriausybei vykdančiam taupymo politiką. Žilvinas Beliauskas įvardino pagrindines grįžtančiųjų problemas: pensijų apmokėtinimo klausimą, bendrai mokesčių dalykus, pajamas, uždirtas užsienyje iki atvykimo į Lietuvą. Jau įsigalioja vis daugiau dvišalių susitarimų dėl

LR Seimo ir JAV LB atstovų komisija, birželio mėn. posėdžiavusi Vilniuje. Iš kairės: Arminas Lydeka, Vytautas Vidugiris, Dalia Puškorienė, Gediminas Leškis, pirm. Vaclovas Karbauskis, pirm. Liūda Rugienienė, Aloyzas Sakalas, Vytautas Macionas, Jurgis Razma.

LIETUVOS KARIŲ LAISVALAIKIS BUS IDOMESNIS

Tauragės rajone, Sakalinės kaimo miške įsikūrusio Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Kęstutio motorizuotojo pėstininkų bataliono kariai po tarnybos gali pailsėti ne ant suolo lauke ar lovos kareivinėse, bet ateiti į Karių gerovės namus ir praleisti laisvalaikį prie kavos puodelio, pažaisiti šaškėmis, kitais stalo žaidimais, pasizūrėti televizorių ar pasistiprinti čia pat gaminamais užkandžiais.

Prieš porą metų tarptautinė Europos krikščioniškos humanitarinės paramos organizacija (ECHOS) Lietuvai pateikė projektą, pagal kurį mūsų šalies kariams buvo siūloma priimti du lengvų konstrukcijų surenkamus namus, kurie būtų pastatyti kokuose nors kariniuose daliniuose karių laisvalaikui. Šią paramą pasiūlė Olandijos ECHOS generalinis sekretorius dr. Pete Koorneef. Vienintelis pasiūlymo reikalavimas buvo, kad šių namų steigėja būtų nevalstybinė, visuomeninė organizacija. Nei Krašto apsaugos ministerija, nei Lietuvos kariuomenė negalėjo tapti jų savininke. Kol lietuviai mąstė, ką su tuo projektu daryti, Estijoje buvo pastatyti pirmieji Karių gerovės namai šiam regione. Tačiau praėjus metų rudenį LDK Birutės karininkų šeimų moterys draugijos pirmininkė Rūta Kronkaitienė nusprendė, kad birutietės turi pasirūpinti šio projekto įgyvendinimu.

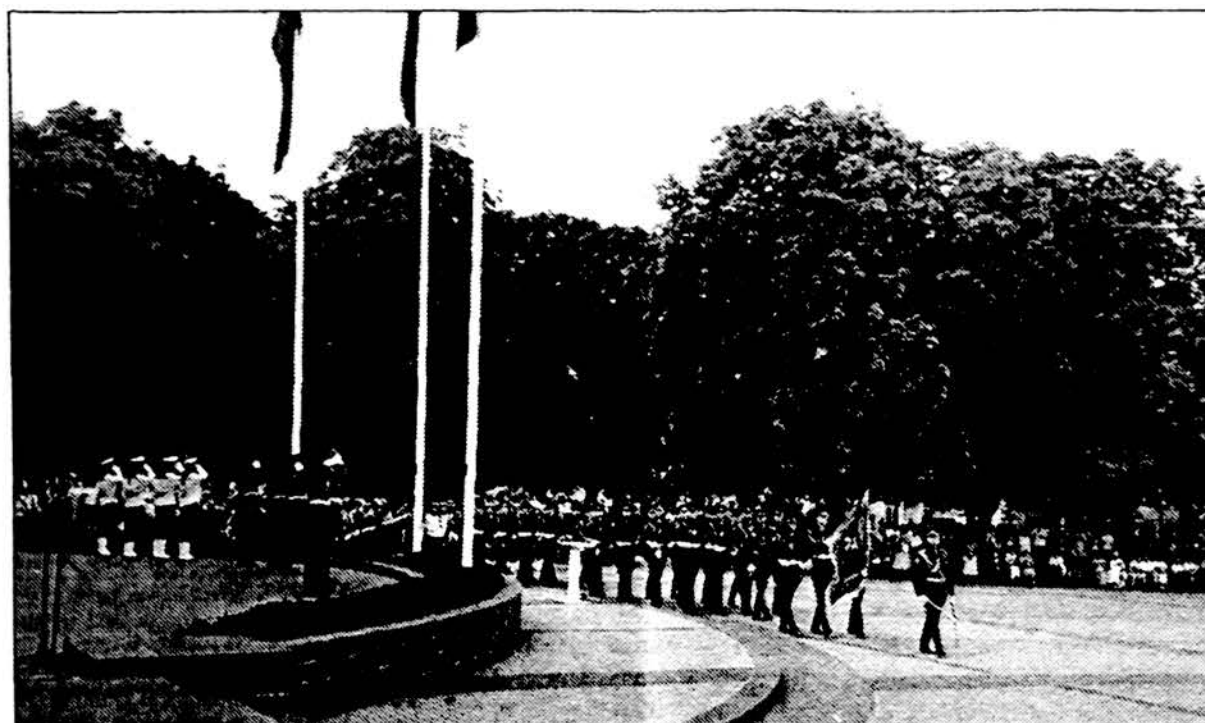

Rūta Kronkaitienė.

„Jeigu būčiau žinojusi, kiek visokių dokumentų ir biurokratinių reikalavimų teks išpildyti, gal ir aš nebūčiau taip entuziastingai šio darbo ėmusi, tačiau dabar vis tiek esu pasiryžusi viską pakartoti, nes pamaciau, su kokių džiaugsmu kareiviai užplūdo šiuos namelius“, — sakė R. Kronkaitienė Karių gerovės namų atidarymo dieną Tauragėje esančiame batalione. Draugijos pirmininkei pirmiausia teko daug kartų susitikti su ECHOS generaliniu sekretoriumi P. Koorneef ir aptarti visas šio projekto detales. Olandai Lietuvai padovanojo iš pradžių vieną pastatą, jei viskas gerai seksis, bus parngtas ir antrasis. Jie pasirūpino, kad per dešimt dienų į Lietuvą būtų atvežtos surenkamo namo konstrukcijos ir savanoriai iš Olandijos pastatytų ir įrengtų Karių namus iki raktų įteikimo. Visa namo komplektacija, nuo stogo iki šaukštelių, Lietuvai nieko nekainavo, o apytikslė šio pastato vertė galėtų būti 260,000 Lt. Dvejus metus ECHOS remė ir padėdavo namuose vesti ūkinę veiklą, kad ateityje Karių gerovės namai galėtų būti finansiškai savarankiški. „Jei ne Lietuvos kariuomenės vyriausiosios teisininkės Juditos Nagienės geranoriška ir profesionali pa-

galba, šiandien aš dar sėdėčiau kokios nors valdiškos įstaigos koridoriuje laukdama priėmimo“, — juokavo R. Kronkaitienė, pasakodama, kaip nelengva Lietuvoje įrengti ūkinę veiklą. Karių gerovės namų ūkio reikalus tvarkys birutietėjų įsteigta viešoji įstaiga „Birutietėjų seklyčia“, kadangi visuomeninė organizacija, pagal Lietuvos įstatymus, negali užsiimti ūkine veikla.

LDK Kęstutis batalione atidarymo iškilnėse dalyvavę užsienio svečiai ECHOS prezidentas Erik Erikson iš Olandijos ir generalinis sekretorius P. Koorneef akcentavo pagrindinę tokių karių laisvalaikio namų paskirtį: po nelengvos ir griežtos kariškos tarnybos pajusti namų jaukumą bei žmonišką šilumą. Šiuose namuose neegzistuoja laipsniai ir pareigos, visi yra lygūs ir vieno-dai verti pagarbos bei dėmesio. Čia dirbantys žmonės turi mokėti ne tik maloniai ir greitai aptarnauti karius, bet ir užmegzti su jais pokalbį, ypač atkreipti dėmesį, jei kuris nors iš kareivių atrodo prisilėgęs. Galbūt jis turi kokių nors problemų, gal jam reikia paprasčiausiai žmogaus, kuris jį išlausytų. Jaukiai įrengtose patalpose kariai galės pasėdėti ir su savo artimaisiais, draugėmis, kurie atvažiuoja jų aplankyti. Lietuvos kariuomenės vadovs brg. gen. Jonas Kronkaitis, sveikindamas karius gavus puikią dovaną, sakė, kad visi žmonės yra Dievo kūriniai, todėl kiek-

Lietuvos valdovo Mindaugo krikšto ir karūnavimo 750 metų sukakčiai paminėti Prezidentūros aikštėje pasirodę Lietuvos apsaugos pajėgos. Pranas Slučenės nuotr.

vienas turi būti gerbiamas. „Linkiu, kad kariuomenėje jūs suprastumėte, kad esate laisvos šalies piliečiai ir galite drąsiai reikalauti savo teisių, kad jokie biurokratai jūsų nestumdėtų ir nereikalautų daugiau, negu reikalauja Lietuvos įstatymai“, — kalbėjo Kariuomenės vadovs. ECHOS vadovai buvo labai sujaudinti lietuvių karių antplūdžiu naujoje kavinėje ir pažadėjo pasirūpinti, kad greitai laiku čia atsirastų televizoriai, pulo stalias, keli kompiuteriai, kuriais galės naudotis ar mokytis kareiviai, o R. Kronkaitienė dar svajoja, kad reikėtų ir internetinio ryšio.

ECHOS organizacijai priklauso Anglija, Švedija, Suomija, Olandija, Danija ir kitos Europos šalys. Dabar tarp jų bus ir Lietuvos vėliava.

Danguolė Bičkauskienė
Lietuvos kariuomenės vadovybės atstovė spaudai

UŽ SAVO GYVYBĘ YRA SKOLINGI LIETUVOS ŪKININKŲ ŽILIEVIČIŲ ŠEIMAI

Pastarųjų poros mėnesių begyje Kaune buvo išleista holokausta išgyvenusių, per stebuklą išlikusių, Lietuvoje, Rietave gimusių ir ten gyvenusių žydo Natano Kaco (priimdamas Amerikos pilietybę, vardą ir pavardę pakeitė į Nathan Katz) Antrojo pasaulinio karo metu šiurpius išgyvenimus atskleidžianti knyga — „Išmokytis mūsų skaituotų mūsų dienas“ (antrinis knygos pavadinimas: „Pasakojimas apie pasiaukojimą, išlikimą ir sekme“). Knygoje yra 13 skyrių — nuo Rietavo, Klaipėdos, Šiaulių iki New Yorko.

N. Kacas knygą iš pradžių parašė jidiš kalba (išleista Izraelyje). Į anglų kalbą išvertė dvi jo dukterys Miriam ir Rita. Iš anglų į lietuvių kalbą pasigėrėtinai puikų vertimo darbą, ypač stiliumi atvilių, atliko anksčiau New Yorke, o dabar Floridoje gyvenantis Kęstutis K. Miklas ir Markas Zingeris — Lietuvoje.

Autorius knygos įvadė pasisako: „1996 m. aš pradėjau rašyti savuosius prisiminimus apie išsigelbėjimą ir išsilavinimą iš nacių tironijos. Rašydamas savo gimtąją jidiš kalbą, pasijutau turįs aprašyti ne tik siaubą, bet ir spalvingą gimtinės — Rietavo gyvenimą, tą, kuris buvo sunaikintas ir amžiais nutildytas holokaustu.“

Knygos leidėjų žodyje (išleido ir spausdino UAB „Judex“ leidykla Kaune) rašoma: „Ši knyga skirta plačiajai visuomenei, ypač jaunimui. Joje pasakojama vienos Lietuvos žydų šeimos — Kacų — kančių ir išlikimo istorija Antrojo pasauli-

nio karo metu. Su meile ir ilgegiu aprašoma vaikystė gimtajame Rietavo miestelyje. Su pagarba ir dėkingumu piešiami tėvų, mokytojų, dvasininkų ir žydų gelbėjusių (taip pat ir prie žydų naikavimo prisidėjusių — P.P.) lietuvių portretai. Optimizmo ir tikėjimo savo tautos ateitimi dvelkia pasakojimai apie išsigelbėjimą, emigraciją...“

Knygos aplanke New Yorko Kongreso narys Gary L. Ackerman rašo: „Tai, kaip Nathan Katz išgyveno tas skerdynes, yra tikrai įsimintina istorija. Jis ir jo žmona, o drauge ir septyni jo šeimos nariai už savo gyvybę yra skolingi lietuvių ūkininko Žilėvičiaus šeimai. Žilėvičiai, gelbėdami Kacų, rizikavo savo gyvybe.“

N. Katz, pakilęs iš tų griuvėsių ir pelenų, emė kurti gyvenimą sau ir savo šeimai Jungtinėse Amerikos Valstijose. Nacių karo mašina, išduodama daugumą jo plačiai išsišakojusios giminės atžalų, nepajėgė išplėsti iš širdies jo gilių vertybių. Atkaklumas, gyvenimiškų siekimų užmojis bei optimizmas, įdiegti jam dar prieš karą, iki šių dienų išliko jo pasauležiūros dalykai...“

Knygos „Išmokytis mūsų skaituotų mūsų dienas“ vertėjas K. K. Miklas mane painformavo, kad išleista 5,000 egz., iš kurių 2,000 egz. knygos autorius padovanojęs Lietuvos mokyklų bibliotekoms.

Knygos pristatymas įvyko Vilniuje rugpjūčio 24 d. Į pristatymą buvo nuvykęs jos autorius Nathan Katz ir Kęstutis K. Miklas.

P. Palys

LIETUVOS MOKSLININKAI NORI IŠGIRSTI MŪSŲ NUOMONĘ

2001 m. spalio 8-11 d. Lėmonėje, IL, Pasaulio Lietuvių Centro didžiojoje saleje vyks LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos posėdis. Pakomentuoti būsimąjį forumą paprašėme vieną šios komisijos pirmininkę, atstovaujančią JAV LB, Liudą Rugienienę.

— Buvome pripratę matyti šią komisiją posėdžiaujančią Vilniuje, LR Seimo rūmuose. Pakeitėte tradiciją?

— Lietuvos atstovai paprašė, ar negalėtume posėdžio surengti Amerikoje, ir mes mielai sutikome. Jau 4-5 metai dirbame kartu, surengėme 11 posėdžių ir pagalvojome, kad vieną kartą reikia ir juos pasiųsti į svečius. Yra puiki proga, nes JAV Lietuvių Bendruomenė šves 50-metį, vyks JAV LB XVI Tarybos sesija. Jiems taip pat turėtų būti įdomu šiuose renginiuose dalyvauti.

— Kas šiuo metu komisijoje atstovauja LR Seimui?

— Vaclovas Karbauskis (pirmininkas), atstovaujantis Naujajai sąjungai, liberalas Arminas Lydeka, socialdemokratas Aloyzas Sakalas ir konservatorius Jurgis Razma.

— Ką žada svarstyti LR Seimo ir JAV LB atstovų bendroji komisija Lėmonėje?

— Svarstytinų klausimų yra begalės. Kai kuriuos gvildiname kelinti metai iš eilės, pvz., NATO temą pradėjome nuo pirmųjų posėdžių. Pa- stebėjau, kad nuoseklumas yra ypač svarbus: tikrinti, kas yra padaryta, kurioj problemos sprendimo vietoje esame atsidūrę. Ši kartą pradėsime visai naują temą: mokslo reikalai — ir čia, ir ten, bet pirmu- bus bus teikiamas mokslo padėčiai Lietuvoje, nes Lietu- vos mokslininkai, vadovaujantys mokslo procesui, papras- tųjų bešališkos nuomonės apie Lietuvos mokslo institut- us. Toje srityje reikalingas persitvarkymas, o jie šiuo klausimu nesutaria tarpusa- vyje. Daug rašiau apie pirmąjį mūsų posėdį šia tema, jame dalyvavo švietimo ir mokslo ministras A. Monkevičius ir Seimo švietimo bei kultūros komiteto pirmininkas R. Pa- vilionis. Tam mes pašventėme visą dieną ir gavome išsamią informaciją. Su mumis kartu vyko krašto valdybos vicepir- mininkas mokslo reikalams dr. Stasys Backaitis. Jis pa- teikė mūsų puses pasiūlymus. Pirmasis pokalbis baigėsi prašymu, kad išseivijos profe- soriai, dirbantys mokslo srity- je, pasakytų savo nuomonę dėl mokslo institutų persitvar- kymo.

— Kuriuos savo komisijos darbus laikote pavyku- siais?

— Manau, kad daug įtakos turėjom jaunimo auklėjimo

Liuda Rugienienė

JAV mokslo pasaulyje pavardžių: prof. V. Bieliauskas (Xavier University), dr. G. Buracas (Salk Institute), prof. V. Kelertienė (University of Illinois), prof. V. Klemas (University of Delaware), prof. R. Matulionis (University of Wisconsin), dr. V. Petraitis (National Institute of Health), prof. J. Pikunas (University of Detroit ir Kauno VDU), dr. V. Reipa (National Institute of Standards), A. Repšys (viceprez. Optisphere Networks Siemens Co.), prof. A. Sūziedelis (Catholic University of America), prof. R. Vaicaitis (Columbia University), dr. V. Vaitkevičius (Karamanos Cancer Institute), dr. V. Vengris (Food and Drug Administration, US Gov.), prof. R. Viskonta (Purdue University).

Yra kviečiama grupė atsakingų Lietuvos mokslo žmonių. Sudarytas JAV LB Mokslinių ryšių su Lietuva bendradarbiavimo planas. Esame gavę šios programos komentarus iš Lietuvos universitetų, jie teigiami. Man atrodo, išsivystys tam tikras bendradarbiavimas mokslo reikalais.

Mokslo komisijos posėdžiai vyks atskirai, po to pusę dienos mokslininkai ateis ir į mūsų posėdį, susumuos tai, ką jie šūlo. Kadangi yra kviečiamas švietimo ir mokslo ministras A. Monkevičius, norime suorganizuoti ir posėdį švietimo klausimais. Tai būtų kalba apie mūsų liuanistines mokyklas.

Išsiaiškinsime, kaip galėtume bendradarbiauti. Svarstysime Rytų Lietuvos mokslo problemas. Jas svarstom jau kelinti metai, jaučiam, kad kai kur galėjom padėti. Minėta svarbi tema — Lietuvos stojimo į NATO reikalai. Šiomet tai pirmos eilės veikla. Mums rūpi ir naujausieji ateivių Amerikoje kartai svarbus pilietybės klausimas. Gal tik reikėtų sakyti kitaip — pilietybės praradimo reikalas, nes jis galėtų būti ir kiek kitaip sprendžiamas.

— Kuriuos savo komisijos darbus laikote pavyku- siais?

— Manau, kad daug įtakos turėjom jaunimo auklėjimo

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffit“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamus stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Nekilnojamasis turtas

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Siūlo išnuomoti

Išnuomojamas didelis vieno miegamojo butas prie 63-čios ir Kolmar gatvių. Skambinti tel. 773-284-0100.

Siūlo darbą

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Alternative Home care looking
for responsible come-and-go, live in care givers and CNAs. Must be able to speak, read and write English. Must drive and be able to lift. References and „green card“ required. Tel. 630-654-6580.

Ivairūs

Dedame medines grindis, darome „deck“, stalias ir kitus smulkaus remonto darbus. Aukšta darbų kokybė. Žemos kainos. Turiu draudimą.
Tel. 773-254-0759; 847-525-9275 (mob.), Žilvinas.

• **Liepos 20 dieną** Innsbrucke, Grassmayrių varpų liejykloje, išlieti trys varpai Austrijos ambasados Vilniuje dėka bus padovanoti Vilniaus Šv. Teresės bažnyčiai. Šių varpų liejimą rėmė Innsbrucko vyskupija. Grassmayrių liejykloje varpai liejami jau 400 m. Tai seniausia šeimyninė tradicija tęsianti liejyklą Europoje. Varpų liejimo iškilnėse dalyvavo Šv. Teresės bažnyčioje dirbantis kun. Aušvydas Belickas, varpų pakabinimu besirūpinančios firmos darbuotojai, žurnalistas, Vilniaus arkivyskupo kunijos atstovė. Šv. Teresės bažnyčios varpinėje, kabėsiantys varpai sveria 760 kg, 475 kg ir 250 kg. Didžiausias jų dedikuotas Šv. Mergelei Marijai.

• **Liepos 16 d.** Kretingos pranciškonų vienuolyno kiemelyje Pranciškoniškojo jaunimo tarnybos ir brolių pranciškonų iniciatyva koncertavo Skandinavijos šalių grupė „Nordendom“. Grupės repertuarą sudaro per 1,000 baladžių ir dainų, kuriose ryškios naujos ir senos visų keturių šiaurės Europos šalių — Norvegijos, Suomijos, Danijos ir Švedijos — tradicijos.

Rugpjūčio 10 d. 50 gimtadienio proga pasveikino Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto prez. Artūras Povilūnas. Jam buvo įteiktas aukščiausias LTOK apdovanojimas — Garbės ženklas ir jo bronzinis biustas. A. Povilūnas yra apdovanotas Didž. Lietuvos kunigaikščio Gedimino III laipsniu ordinu ir kitais žymenimis. Gedimino Švitajūnas. Elta nuotr.

Onutė ir Jonas Keraminai (kai jie laimingai šventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį) su Rockford, IL, vyskupu T. Doran.

SU JONU KERAMINU ATSISVEIKINANT

Birželio 11 d. nustojo plaku-
si ilgos ir sunkios ligos išvar-
ginta Jono Keramino, gyvenu-
sio Rockford, IL, širdis. Šių
metų rudenį jis būtų šventęs
savo 77-ąjį gimtadienį.

Šio mūsų tautiečio pavarde
retokai matydavome lietuviš-
koje spaudoje: jis didelių
mokslų nebuvo išėjęs, o, gy-
venęs toliau nuo lietuviškų
telkinių, visuomeninėje ar ki-
toje veikloje negalėjo dalyvau-
ti. Buvo ramus, tylus žmogus,
nemėgęs apie save pasakoti.

Jis turėjo gerą lietuvišką
širdį ir dar geresnes rankas.
Kartu su žmona Onute (ši
pavasarijį jiedu šventė 55-ą
vedybinio gyvenimo sukaktį)
jau nuo ankstesnių laikų rė-
mė savo artimuosius tėvynėje
ir tuos, kuriems į Dėdes Sa-
mo žemę pavykdavo atvykti.
Jiems visi lietuviai buvo arti-
mi ir brangūs žmonės.

Kalbant apie Jono rankas,
reikia pasakyti, kad tokį na-
gingą vyrą kaip jis, sunku
užtikti. Atvykęs į Ameriką
1949 m. vasarą, jis kartu su
žmona Onute gyvendami
Brooklyne, po kurio laiko su-
gebėjo „pabėgti“ į tolimes-
nį New Yorko priemiestį
— Commack miestelį, kur sa-
vo sodybą papuošė Amerikoje
niekur kitur nematytais lie-
tuviškais ornamentais, atribu-
tika. Praeivių akį traukė
aukštai iškilęs koplytstulpis,
visokie namo išdailinimai,
grazūs tėviškę primenantis
šulinys kieme ir kt.

Tačiau, kiek vėliau jo dar-
davys Warner-Lambert ben-
drovė išsiuntė jį į JAV vidu-
rinę dalį — Rockfordą, nelabai
toli nuo Čikagos. Tad šis ga-
bus mašinų specialistas, in-
žinierius, turėjo viską palikti
ir čia kurtis iš naujo. Gaila
buvo ne vien tik jam su žmona
bei vieninteliu sūnui — Vi-
dučiui, bet ir visiems jų drau-
gams bei pažistamiems lie-
tuviams ir amerikiečiams, kurie
šią sodybą lankydavo, ypač po
to, kai ją ne kartą buvo atžy-
mėję ir vietos amerikiečių
spauda.

1981-aisiais jis su šeima pa-
judėjo į kitą bendrovės sky-
rių Rockforde, čia nusipirko
dar didesnę namą negu Com-
mack, N.Y., tačiau žinoma, be
jokių lietuviškų motyvų, jau
nekalbant apie paliktą didelį
koplytstulpį.

Visų nuostebumui, Jonas per
porą metų atkūrė visa tai,
kas buvo palikta Commack
miestelyje, prie New Yorko.
Čia vėl išdygo panašus ko-
plytstulpis (20 pėdų aukščio)
bei kiti lietuviški ornamen-
tai. Jais buvo papuošti ir bi-
čių aviliai, nes Jonas labai
mėgo bites, jas laikė ir švie-

žiu medumi vaišindavo lan-
kytojus. Ir čia apie Kerami-
nų sodybą plačiai rašydavo
amerikiečių spauda.

Jono žmona — Onutė gra-
žiai jam talkino — sodybą
puošdama spalvingomis gėlė-
mis. O namo viduryje ji vieną
kambarį buvo paskyrusi su-
venyrams iš Lietuvos, kuriuos
ji dažnai išstatydavo įvai-
riose vietose amerikiečiams
ir Jaunimo centre Čikagoje
— lietuviams. Jonas ir Onutė
buvo tikri Lietuvos ambasado-
rai, nes visi žinojo jų lie-
tuvišką kilmę. Jie garsėjo ir
labdaringa veikla, už kurią
1992-aisiais Onutė buvo apdo-
vanota „Daughters of the
American Revolution“ aukso
medaliu.

Visą gražią jų veiklą bei
nusistovėjusį gyvenimo ritmą
sugriovė netikėta Jono liga.
Niekada nesirgęs, net pas gy-
dytojus nesilankęs, jis pradė-
jo kovą su vėžiu, kuris tuoj
persimetė į tris kūno dalis.
Tai tęsėsi beveik 2,5 metų,
kol ši žiauri liga Joną galu-
tinai pakirto. Visą laiką ji
slaugė, kruopščiai rūpinosi jo
gerojo žmona Onutė, kuri, pa-
ti būdama nestiprios sveika-
tos, dažnai net ir naktimis
negalėjo miegoti.

Kurį laiką Jonas praleido
ligoninėje, bet kai jau nebuvo
jokios vilties pasveikti, jis no-
rėjo grįžti į savo namus gra-
žiam Rockfordo rajone ir ten
mirti. Į tuos namus „kuriuos
jis daug metų taip gražiai
puošė, kurie jam priminė to-
li paliktą tėviškę Vyžionyse,
Utenos apskrityje, kur jo pe-
lenai bus vėliau nugabenti ir
palaidoti šalia kitų artimųjų.
Atsisveikinimas su velioniu
vyko birželio 21 d. Rockfordo
Holy Family parapijos nau-
joje koplyčioje, prie kurios
statybos velionis buvo prisi-
dėjęs. Čia šv. Mišias aukėjo
bei kitas apeigas atliko viet-
inis kunigas Daniel Hermes.
Kadangi tai buvo paprasta
darbo diena, žmonių nedaug
galėjo dalyvauti, ypač pasigė-
sta jo gausių draugų bei pa-
žįstamų Čikagoje iš tų lie-
tuviškų organizacijų, kurių ren-
giniuose anksčiau Jonas su
žmona dažnai dalyvaudavo.
Po apeigų koplyčioje visi at-
sisveikinimo dalyviai buvo pa-
kviešti pietums į vieną Rock-
fordo restoraną.

Šias eilutes rašančiam su
a.a. Jonu ir jo žmona Onute
teko bendrauti dar tada, kai
jie gyveno New Yorko apylin-
kėse. Jiems apsigyvenus Rock-
forde, ta draugystė nenutrūko.
Vieną kartą su a.a. Jonu teko
drauge skristi į tėvynę Lietu-
vą, kurią jis labai mylėjo —
visais galimais būdais rėmė

KIEKVIE NAM ATEINA METAS

Yra laikas džiaugtis, yra lai-
kas kentėti, yra laikas atsis-
veikinti su savo brangiais arti-
maisiais, su savo namais,
gelių darželiu, kaimynais. Kai
netenkame artimo asmens, tik
po kurio laiko pajuntame tą
tuštumą, nes būna graudu,
kad gal nesuėjome daug ką
pasakyti vieni kitiems, daug
ko paklausti, ilgiau paben-
drauti.

Balandžio 25 d. atsisveiki-
nome su a. a. Genovaitė Sta-
nevičiute-Bielskiene, a. a. in-
žinieriaus Pijaus Bielskaus
žmona, sulaukusia 91-rių me-
tų. Genovaitė išsėdė iš šio
pasaulio tėvynės netektį, dvi-
jų sūnų, inžinierių Pijaus ir
Gedimino, šeimų meilę, arti-
mų žmonių draugystę. Po visų
tremties vargų, džiaugsmų,
negalių, sunkios ligos, ji savo
tyra siela šviečia Amžinybės
soduose.

Su Genovaitė Bielskiene
daugiausiai nei dvidešimt pen-
kerius metus kartu dirbome Illi-
nois un-to Odontologijos mo-
kykloje, Histologijos departa-
mente. Dirbome tyrimų labo-
ratorijoje, taigpi paruošdamos

odontologijos studentams me-
dziagą — skaidres jų studi-
joms, magistrų bei doktorantų
darbams. G. Bielskienė buvo
dr. J. Hofmann asistentė tech-
nologė. Buvo mylima studen-
tų, profesorių ir bendradarbių,
pasiryžusių dideliu darbštu-
mu, maloniu elgesiu ir visados
gera nuotaika.

Baigusi Kauno Vytauto Di-
dziojo un-tą ir šalia Kūno kul-
tūros rūmų dviejų metų fizinio
auklėjimo studijas specialioje
katedroje prie humanitarinių
mokslų fakulteto, vėliau dėstė
kūno kultūrą Marijampolės
gimnazijoje.

Balandžio 28 d. po gedulin-
gų šv. Mišių, kurias aukėjo
kun. I. Urbonas, Genovaitė
buvo palaidota šv. Kazimiero
Lietuvių kapinėse.

Šv. Mišių metu jautriai
skambėjo Genovaitės Biels-
kienės dukraičių Kristinos ir
Audros atsisveikinimo žodžiai:
„Mociute, mes Tavęs labai pa-
siilgsime... Atsimenu smagias
atostogas Floridoje, žaidžiant
prie jūros ir baseino... Atsime-
nu šeimos istoriją, kurią vis
mums pasakodavai... Atsime-

nu, Mociute, Tavo meilę spor-
tui, ypač tenisui... Atsimenu
Tavo grožį ir eleganciją.

... Atsimenu Mociutės dos-
nią širdį... Atsimenu, kaip Tu
mylėjai mūsų šeimos šuniu-
kus Rusty ir Grybą... Atsime-
nu, Mociute, kaip tu būdavai
linksma, ypač sėdint prie
jūros... Atsimenu, kaip Tu
mėgai daug laiko praleisti su
šeima, visados su šypsena
akyse... Mociute, mes niekad
neužmiršime Tavo meilės!..”

Julija Gylienė

LIETUVAI ATSTOVAUS TRYLIKAMETĖS RAIZINYS

Pasaulio linoleumo raizymo
konkurse „Art print“ Lietuvai
atstovaus Jūratės Stauskaitės
vadovaujamos Vilniaus vaikų
ir jaunimo dailės mokyklos
13-metės Daivos Tubutytės
raiziny „Undinėle“. Jis bus
siunčiamas į Olandiją ir daly-
vaus tarptautiniame konkurse
„Art print“ ture. Pasaulinio
konkurso nugalėtojas gruodžio
mėnesį aplankys Olandiją ir
Jungtines Amerikos Valstijas.

D. Tubutytės „Undinėle“
Kaune, M. Žilinsko dailės ga-
lerijoje, iš 40 linoraižinių iš-
rinko 10 asmenų vertinimo
komisija.

Linoleumo raizinių konkur-
są mažiems vaikams rengia
olandų kompanija „Forbo-
Krommenie“, gaminanti natū-
ralų linoleumą. Ši įmonė re-
mia UNICEF organizaciją.
Vienas šios organizacijos dės-
mesio taškų — Sudanas, kur
trūksta švaraus geriamo van-
dens. Taigi šių metų „Art
print“ konkurso tema — „Van-
duo“.

Kas antrus metus rengiama-
me „Art print“ konkurse Lie-
tuva dalyvauja trečią kartą.
Konkursas paskelbtas ba-
landžio 3 dieną. Siemėtiniam
nacionaliniam linoleumo raizi-
nių konkursui savo darbus pa-
teikė penkios dailės studijos iš
Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir
Panevėžio.

Nelaimėję pirmos vietos, ta-
čiau dėmesio verti raiziniai
perduoti UNICEF atstovybei
Lietuvoje, jaunųjų kūrėjų dar-

Genovaitė ir Pijus Bielskai laimingiausiai savo žemiškojo gyvenimo dieną

savo tautiečius, ne vien arti-
muosius.

Mano atmintyje a.a. Jonas
išliko kaip taurus lietuvis,
nuoširdus žmogus, kuris šioje
žemėje atliko savo misiją su
kaupu. O būti tikru žmogumi
šiam klaidžiam pasaulyje
yra tikrai nelengva.

Edvardas Šulaitis

A. † A. BRONEI ŠVIPIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą dukterims RAMINTAI su
vyrų VLADU ir DAIVAİ reiškia

Jadviga ir Jonas Dunčiai

A STAR ALLIANCE MEMBER

Chicago

How easy is it to get to Chicago?
As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS® EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

DRAUGAS, 2001 m. rugpjūčio 6 d., ketvirtadienis

5

bai taip pat papuošė vaikų na-
mus, ligonines ir galbūt šalies
valdžios rūmus. Visi dalyviai
gaus padėkos raštus, o penkių
geriausių darbų autoriai — at-
minimo dovanas. (ELTA)

* Ši mėnesį „Lietuvos
energija“ į Baltarusiją eks-
portuos 150 mln. kilovatva-
gaus padėkos raštus, o penkių
geriausių darbų autoriai — at-
minimo dovanas. (ELTA)

(L.R. R. Elta)

PADEKA

A. † A.

EMILIJA BRIZGIENĖ- BANIUKAITYTĖ

Mūsų mylima Žmona, Motina mirė 2001 m. liepos 17
d. ir buvo palaidota liepos 23 d. šv. Kazimiero lietuvių
kapinėse.

Nuoširdžiausiai dėkojame kun. A. Paliokui, prel. I.
Urbanui ir kun. dr. V. Rimšeliui, laikiesiems gedulingas
šv. Mišias. Ačiū kun. A. Paliokui už pasakytą prasmingą
pamokslą, už maldas koplyčioje ir a.a. Emilijos
palydėjimą į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Dėkojame Faustui Stroliai už palydą vargonais ir Onutei
Jameikienei už labai gražias giesmes bažnyčioje šv.
Mišių metu.

Nuoširdi padėka dr. P. Kisieliui už atsisveikinimo
pravedimą ir J. Baužiui, A. Pargauskui, dr. A. Razmai
ir J. Smilgienei už jautrius atsisveikinimo žodžius.

Dėkojame visiems, atsilankiusiems koplyčioje bei
laidotuvėse ir visiems, pareiškusiems užuojautą
asmeniškai, laiškais ir per spaudą. Nuoširdus ačiū už
gėles, už gausias auksas, skirtas šv. Mišioms ir „Jesus
Fathers-Baltic Project“.

Visų jūsų nuoširdi užuojauta buvo mums parama gilaus
liūdesio dienoje.

Širdingai dėkojame Donald M. Petkui ir Petkus Lemont
laidojimo namų darbuotojams už rūpestingą ir malonų
patarnavimą.

Liūdintis vyras ir vaikai su šeimomis

Ilgamečiui „Plieno“ Vyrijos nariui dipl. inž.

A. † A.

VLADUI TAMOŠIŪNUI

mirus, jo artimiesiems reiškiamė širdingą užuojautą,
drauge liūdėdami.

„Plieno“ Vyrijos nariai Čikagoje:

A. Didžiulis

S. Jokūbauskas

J. Markvaldas

B. Slonskis

T. Varanka

A. † A.

NAPOLEONUI SABALIŪNUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia žmonai REGINAI,
dukroms IRENAI, VIRGINIJAI.

Mokslo draugas Jonas Vidžiūnas

Valencia, CA

A. † A.

NAPOLEONUI SABALIŪNUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė žmonai
REGINAI, mūsų narei dukrai VIRGINIJAI su vyru
RIČARDU MAČIULIU ir dukrai IRENAI
ŽUKAUSKIENEI su šeima. Liūdime kartu su jais.

Amerikos lietuvių Montessori draugijos mokytojų
sekcija:

Nijolė Cijūnienė

Danutė Dirvonienė

Liuda Germanienė

Janina Juknevičienė

Marytė Kucinienė

Laura Lapinskienė

Domė Petrutytė

Stasė Vaišvilienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

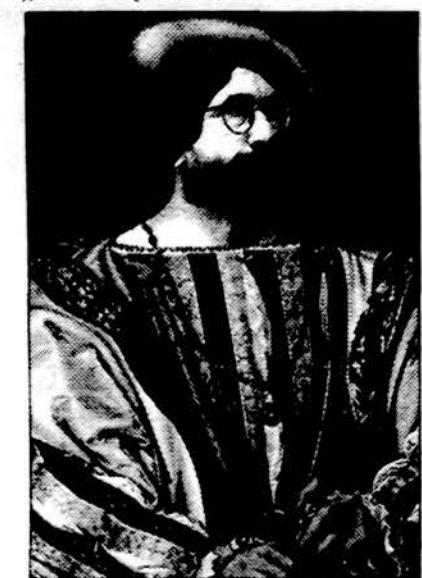

Kauniečio dailininko Vilniaus Slavinsko tapybos darbų paroda „Šventės“ laukimas bus atidaryta rugsėjo 7 d., penktadienį, 7:30 val. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Šioje parodoje dailininkas pateiks daug naujų, dar niekur neeksponuotų, drobė ir popieriuje atliktų kūrinių.

Los Angeles Dramos sam-būris atvyksta į Čikagą lapkričio 25 d. ir atveža naują dramą veikalą „Melas šventykloje“, kurio autorius yra Viktoras Mariūnas. Spektaklis įvyks Jaunimo centre. Jį rengia LB Kultūros taryba.

Antanas Valiuskis, gyvenantis Barrington, RI, pratesdamas „Draugo“ prenumeratą, mūsų dienraštį parėmė 50 dol. auka. Nuoširdžiausiai dėkojame!

„Vardanėdamos tauštro“ literatūrinio konkurso premijų laureatams įteikimo šventė vyks rugsėjo 23 d. 3 val.p.p. Jaunimo centre, kur bus paskelbtos laimėjusių pavarės. Iš Vilniaus atvyksta pirmosios premijos laureatas, kuris tars žodį, o meninės programos dalyje dainuos muziko Rikardo Broniaus vokalinis ansamblis ir Broniaus Mūro muzikinė grupė. Programai vadovaus Dalia Sokienė. Po programos – iškilminga vakarietė. Ši kartą visa programa vyks visiems sėdint prie stalų, todėl vietas prašome užsisakyti iš anksto paskambinus į „Lietuvių balso“ redakciją šiuo telefonu – 773-776-3399. Visus ir iš visur toje nepaprastoje šventėje kviečia dalyvauti „Lietuvių balsas“.

Ir didikai, ir baudžiauninkai mėgta pokštai, todėl visi kviečiami į Dieviško Kryžiaus Lietuvos benamių remimo fondo rengiamą koncertą, kuris vyks rugsėjo 16 d., sekmadienį, 3 val.p.p. Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago). Koncerte „Mūsų dienos kaip šventės...“ dainuos populiariausią Vytautas Kernagis. Bilietus iš anksto galima įsigyti „Seklyčioje“ ir PLC po 11 val.r. šv. Mišių.

Šiluvos atlaidai Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje prasidės penktadienį, rugsėjo 7 d., 6:30 val.v. Pamokslą sakys kun. Rimvydas Adomavičius. Savaitės dienomis pamokslai bus sakomi per 9 val. r. Mišias ir 6:30 val.v. Mišias (šeštadienį – 5 val.v.). Šiluvos atlaidų eiseną-procesiją vyks rugsėjo 9 d., sekmadienį, 1:30 val.p.p. Visi renkasi Maria aukštesniosios mokyklos automobilių stovėjimo aikštelėje 1:15 val.p.p. Kviečiame visas organizacijas ir visus, kas gali, atvykti apsirėmus tautiniais rūbais. Paskutinė atlaidų diena bus šeštadienį, rugsėjo 15 d. 5 val.p.p.

ALTO DARBO KONFERENCIJAI PRAEJUS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, ALTO darbo konferencija įvyko gegužės 26 d., šeštadienį, 9 val. ryto Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose.

Konferenciją pradėjo skyriaus pirmininkė Evelina Oželienė. Buvo sudarytos šios komisijos: registracijos ir mandatų, kur dirbo Valerija Stanaitienė ir Jūratė Jasiūnienė, sekretoriatas – Vida Sakevičiūtė, nominacijų – Juozas Bagdžius ir Antanina Repšienė. Spaudos komisijos visai nebuvo sudaryta. Pereitų metų darbo konferencijos protokola perskaitė Vida Sakevičiūtė. Po to buvo sakomi sveikinimai. Žodžiu sveikino: ALTO centro valdybos pirmininkas Saulius Kuprys, Mažosios Lietuvos Rezistencijos sąjūdžio vardu – Algis Regis ir Domas Adomaitis. Raštu sveikino Lietuvos generalinis konsulas Giedrius Apuokas ir Klaipėdos jūrų šaulių kuopos vadas Juozas Mikulis. Sveikinimus perskaitė pirm. E. Oželienė.

Po to vyko pranešimai. Po trumpo pirmininkės pranešimo, kasininkė K. Požarniukienė nedalyvaujant, finansinį pranešimą perskaitė Jeronimas Gaizutis. Revizijos aktą perskaitė Valerija Stanaitienė, fondo pranešimą – Matilda Marcinkienė: šiandien iš Antaninos Repšienės gauta 500 dol., Petro Dirdos

Skelbimai

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja Anna Abromaitis, Lemont, IL, už \$50 auką, kurią paskyrė šelpti tuberkulioze (TB) sergančius ligonius Lietuvoje. Dėkojame už aukas. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.**

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja už aukas, kurias aukojo: \$15 Jadvyga Matulaitis, Hillcrest, NY; \$50 Nijolė Zdanovs, La Grange, IL. Aukos buvo skirtos šelpti sunkiai sergančius ligonius Lietuvoje. Dėkojame už aukas. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.**

• **A.A. Adolfo Dirgelos** atminimą pagerbdami, Donald M. Petkus Marquette Funeral Home aukojo \$200, kuriuos paskyrė Švėkšnos „Saulės“ gimnazijos laboratorijų įrangai. Dėkojame už auką! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.**

• **A.A. Emilijos Valantinienės** atminimą pagerbdami, jos vyros Vytas Valantinas aukojo \$500, kurias bus skirti šelpti sunkiai sergančius ligonius Lietuvoje. Reiškiamė gilia užuojautą velionės artimiesiems. Nuoširdžiausiai dėkojame aukotojams. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.**

• **27 centai skambinant** Lietuva, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai ir TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuomėjimais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

— 100 dol. ir Kazio Rožansko — 100 dol. Registracijos komiteto pranešimą atliko Jūratė Jasiūnienė, nominacijų pranešimą perskaitė Antanina Repšienė, apgailestaudama, kad iš 13-kos organizacijų tik 3 organizacijos pristatė atstovus į valdybą ir tarybą. Tokiu būdu niekas nežinojo, kokia organizacija perima vadovavimą. Po pranešimų skyriaus pirmininkė Evelina Oželienė centrui įteikė auką — 1,500 dol.

Po to buvo aptarti klausimai bei sumanymai. Zuzana Juškevičienė prašė baigti susiskaldymo dėl Vasario 16-osios minėjimo. Petras Buchas siūlė per spaudą kelti klausimą dėl susiskaldymo. Minėjimus ruošti kartu su Bendruomenė. Taip pat siūlė priimti pavienius žmones į ALTO valdybą. Vida Sakevičiūtė siūlė, kad posėdžiai būtų šaukiami vakarais, nes tada galėtų dalyvauti dirbantys žmonės. Buvo kalbėta, kaip įtraukti jaunus žmones į ALTO veiklą.

Tuo konferencija ir buvo baigta, visiems sugiedant „Lietuva brangi“. Po vaizdinės kavutės, kurią gražiai paruošė Irena Dirdienė.

Pastaba: buvo parinktas biogas laikas, todėl taip negausiai dalyvauta.

Antanina Repšienė

• **A.A. Vytauto Snarsko** atminimą pagerbdami, Regina Snarskienė aukojo \$100 padėti šelpti sunkiai sergančius ligonius Lietuvoje. Reiškiamė gilia užuojautą velionės artimiesiems. Nuoširdžiausiai dėkojame aukotojams. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.**

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja Raimondui Dumbriui, kurio \$320 auka buvo dvigubai padauginta iki \$640 per Computer Associates įstaigą. Dėkojame! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.**

• **Saulys Foundation**, Chicago, IL, aukojo \$250, kuriuos paskyrė Švėkšnos „Saulės“ gimnazijos laboratorijų įrangai. Dėkojame už auką! **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.**

• **Darbo dienos švenčių** savaitgalį publika išvažinėjusi. — Dar gausiai liko ir mums, — juokiasi PLC valdybos pirmininkas Algirdas Saulis. — Čia yra arti trijų šimtų. — Prie baro visiems atgaivą siūlo Zenonas Mereckis ir

Bendras Pasaulio lietuvių centro gegužinės dalyvių valdas Lemonte rugsėjo 2 dieną.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

Lemonto PLC gegužinės darbuotojos Irena Galinienė (kairėje) ir Vanda Gvildienė visus aprūpino balandėlių pietų bilietais.

V. Jasinevičiaus nuotr.

PLC gegužinėje su korespondentu Broniumi Juodeliu (kairėje) Pasaulio lietuvių centro rūpesčiais dalinasi valdybos pirmininkas Algirdas Saulis, administratore Violeta Karalienė ir Bingo vadovas Kęstutis Jecius.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

SAULĖTA PLC GEGUŽINĖ

— Būtinai atvykite į metinę Pasaulio lietuvių centro gegužinę rugsėjo 2 dieną, — prieš savaite įkvietė Bronė Nainienė.

— Nusibodo kugelis ir cepelinai. Centro moterys padarys labai skanius balandėlius. Pabendrausime baigiantis vasarėlei, — skambėjo kitas malonus kvietimas.

Sekmadienio dangus — mėlynas, kaip Lietuvos laukų lino žiedas. Vėjelis vos judina Pasaulio lietuvių centro sodelio medžių viršūnes. Saulėlė gausiai beria paskutinius vasaros spindulius atvėsusią vasaros gegužinių dieną.

— Ar čia moterys paskutinę šios vasaros gegužinę? — klausiu PLC administratore Violetą.

— Taip. Čia centro paskutinė šios vasaros gegužinė.

— Ne paskutinę gegužinę, — pataiso greta stovinti LB Lemonto apylinkės pirmininkė Nijolė.

— Paskutinė bus mūsų Lemonto bendruomenės, — atnešanti sekmadienį, rugsėjo 9 dieną. Būtinai dalyvaukite, — kviečia Nijolė.

Vasara jau eina į pabaigą. Sekmadieniais čia vyks įvairių organizacijų gegužinės, kuriųose dalyvavo šimtai ir net tūkstantai dalyvių, saulei šviečiant ir lietuviui lyjant, sekmadienio pamaldų dalyviams iš misijos persikeliant į gegužinę sodelyje. Nesirūpinant, kas gegužinės rengėjas, nes likęs pilnas eina lietuviškiems reikalams.

— Darbo dienos švenčių savaitgalį publika išvažinėjusi.

— Dar gausiai liko ir mums, — juokiasi PLC valdybos pirmininkas Algirdas Saulis. — Čia yra arti trijų šimtų.

Prie baro visiems atgaivą siūlo Zenonas Mereckis ir

Romualdas Zavistas. Ilgos svetelių eilės prie balandėlių ir jiems reikalingų bilietų.

— Yra balandėlių, bet nebėra bilietų, — stebisi tulas gegužinių lankytojas.

— Yra ir bilietų, ir balandėlių, — atsiliepia bilietėlius pardavinėjanti Irena Galinienė ir Vanda Gvildienė.

— Piniginė loterija! Du bilietai už 10 dolerių! — skelbia greta sėdintis PLC darbuotojas Kęstutis Jecius. Laimės „traukimas“ vyksta čia pat, gegužinėje, po pietų.

Darbščiosios centro moterys

Jau daug metų PLC kultūrinius bendruomeninius renginius surošia centro moterų grupė, vadovaujama Bronės Nainienės. Ji pasveikino visus į šią gegužinę susirinkusius, kviesdama vaišintis. Virtuvėje ir prie gegužinės maisto stalų dirbo: Alė Karaliūnienė, Irena Serapinienė, Agutė Tiškuvienė, Elenutė Laurinaitienė, Bronė Abromauskienė, seselė Laimutė, seselė Danutė, Marcelė Jonušienė, Elė Motušienė, Zina Pocienė, Vilė Marcher-tienė, Lilė Ramonienė, Raminta Sinkienė ir Birutė Trin-kienė.

— Prifotografuok nuotraukų spaudai, — kalbinau Vytą Jasinevičių, prityrusį, darbštų PLC fotografą.

— Jau turiu. Dar daugiau padarysiu, — nuskubėjo su aparatu.

Iš estrados liejosi A. Bar-niško kapelos šokių muzika ir entuziastų poros sukosi ant asfalto. Didžioji dalyvių dalis buvo PLC senbuviai gausiai apsidė stalus dalinosi vasari-

laikotarpio, kelionių išpa-dziais.

Piniginė loterija

Šių metų PLC gegužinėje buvo platinami centro piniginių laimėjimų bilietai ir traukiami šeši piniginiai laimikiai. Laimėjimų bilietai nuo pavasario buvo siuntinėjami paštu visiems PLC nariams ir rėmėjams. Šis žaidimas centrui atnešė neblogą pelną. Pirmąją premiją — 1,000 dol. laimėjo Frank Kozak (IL). Antrą — 500 dol. laimėjo Steven Krajevski (NH). Trečią — 200 dol. laimėjo Zigmantas Rapšys (IL). Ketvirtą — 150 dol. M. Brizgys (IL). Penktą — 100 dol. Rom Bendoraitis (IL). Šeštą — 50 dol. Andrius Vieu-nuzis (IN). Laimėtojai gegužinėje nedalyvavo.

Po vasaros gegužinių Pasau-lio lietuvių centre prasidės ru-dens renginiai salėse. Jau rugsėjo 15 d., šeštadienį, 7:30 val. vakaro PLC Lietuvių fon-do valdęs rengiamas vyskupo M. Valantiaus minėjimas. Rugsėjo 6-9 dienomis PLC Bočių menėjęs Santaros-Viesos suvažiavimas.

— Ar jau baigtas didžiosios salės remontas? — klausiau Algirdą Saulį.

— Jau baigiame. Nuošios salės atidarymas vyks š.m. rug-sėjo 23 d. ir iškilmingai centro pietus po pamaldų.

— Kiek lėšų pareikalavo sa-lės remontas?

— Šamata buvo 250,000 do-lerių. Išsiversime su mažiau pinigų.

— Bet centro izde tiek pi-nigų nebuvo.

— Nebuvo. Skolinomės 100,000 dolerių. Davė Lietu-vių fondas.

— Ar nebus vargo su grą-žinimu?

— Tikimės grąžinti kitais metais.

— Ar būtinai to remonto reikėjo?

— Reikėjo. Dėl išnuomavi-mų. Negurėjome kito išėjimo.

Gegužinės, renginiai salėse saviems ir kitataučiams nu-mojant patalpas, papildo Pa-saulio lietuvių centro išlai-kymo lėšas. Centras yra labai svarbus puoselėjant ir Čika-gos, jos apylinkių, mūsų pačių lietuvių, vystant jaunimo or-ganizacijų, liuanistinės mo-kyklos, sporto ir kultūrinę veiklą.

Bronius Juodelis

PLC gegužinės „Laimės valanda“. Kęstutis Jecius skelbia prizų laimėtojus, kurių su čekiais rankose laukia Algirdas Saulis ir Violeta Karalienė.

V. Jasinevičiaus nuotr.